

CĂSĂTORIA, BLESTEM SAU BINECUVÂNTARE?

Vasile TODI

Viața, munca de extindere a arealului de exprimare impus de Senatul Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, m-a adus de ceva vreme, alături de directorul jurnalelor editate de instituția noastră, Silvia Fehete, în Dobrogea. În Dobrogea apostolică, departe de casă, departe de țara mea, de Țara Banatului, dar totuși... acasă.

Demult, dar există demult în iubire? Constanța a fost pentru o vară întreagă locul în care am văzut pentru întâia dată cum înfrunzește dragostea în livada sufletului meu. Aici, am întâlnit o fată frumoasă, ca cea dintâi rază așezată pe creștetul lumii, pe care o păstrez de atunci alături, ca pe cel mai odihnitor surâs al vieții. De atunci, ea mă convinge cotidian că femeia-soție, când devine inimă

preschimbată în curcubeu, face ca mariajul să fie o binecuvântare adică mai mult decât o taină sau mai mult decât căsătoria ca taină pe care Biserica Catolică a acceptat-o de teama avântului teologic protestant.

Ca unul care m-am născut într-o țară binecuvântată de Dumnezeu și de toți zeii, în Țara Banatului, acolo unde apariția căsniciei dă o nouă dimensiune, mai pregnantă, sentimentului rușinii, am urmat cu osârdie în drumul meu spre căsătorie, sfatul unui rabin: „Să eziți mult înainte de a alege soția! Să nu te gândești la frumusețe, că aceasta trece, să te gândești la familie!” Rabinul nu a greșit și eu nu m-am înșelat.

Scriu aceste rânduri într-o țară preponderent ortodoxă, într-o țară atinsă de pecinginea divorțului. În România anului 2015, una din patru căsătorii sfârșește prin divorț. Iar

divorțul, cutremurul care zdruncină casa din temelii, transformă uniunea lor vremelnic, liber consimțită, într-o învoială blestemată. Carevasăzică, unul din patru copii, crește fără unul din părinți. Ce se întâmplă în sufletul pruncuților legați, în mare parte de paturile orfelinelor insalubre, știu psihologii, de ce se ajunge la divorț știu ambii împricinați, dar de ce s-au căsătorit prăpădiții, au uitat amândoi, iar Biserica nu-și mai aduce nici ea aminte, pentru că divorțul nu se taxează...

Și totuși cineva cunoaște: rabinul: „Acești oameni nu știu să fie eficienți cu propria viață și cu propriile venituri.” Unde ar putea învăța asta tinerii României de azi? În punctul de unde părinții lor au uitat să crească odată cu ei. Dar acel punct cardinal pentru universul familiei, în care onoarea devine sinonimă cu munca, pentru dânsii, nu mai există!

Romanța nemuritoare și autorul ei uitat

Octavian GOGA

De ce m-ați dus de lângă voi,
De ce m-ați dus de-acasă?
Să fi rămas fecior la plug,
Să fi rămas la coasă.

Atunci eu nu mai rătăceam
Pe-atâtea căi răzlețe,
Și-aveați și voi în curte-acum
Un stâlp la bătrânețe.

M-aș fi-nsurat când isprăveam
Cu slujba la-mpăratul,

Bătrâni

Mi-ar fi azi casa-n rând cu toți...
Cum m-ar cinsti azi satul...

Câți ai avea azi dumneata
Nepoți, să-ți zică: „Moșu...”
Le-ai spune spuză de povești...
Cu Împăratul Roșu...

Așa... vă treceți, bieți bătrâni,
Cu rugi la Preacurata,
Și plânge mama pe ceaslov,
Și-n barbă plânge tata.

LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

La începutul secolului nostru, hotelul, restaurantul și cafeneaua cu acest nume erau considerate cele mai bune din oraș. Iată cu ce se lauda - pe bună dreptate - proprietarul său, Lenz: centrală telefonică, stație de tramvai electric în față, iluminat electric în camere, cafea și restaurant în interior, hotel clasa I cu prețuri de la o coroană și 60 de helleri în sus. Cum s-a ajuns aici? În 1740, hotelul - pe atunci han - își începe existența; trece din mână în mână și proprietarii sau arendașii adaugă an de an câte ceva. Situat în plin centrul Cetății, în capătul Pieței Sf. Gheorghe, la începutul străzii Proclamația de la Timișoara, vizavi de Bega veche și palatul episcopal romano-catolic, localul are de ver mare și simandicos. Clienții puteau veni aici pe jos sau cu tramvaiul (cu cai, apoi electric). Era o problemă cumplit de grea pentru cei ce veneau cu trăsura unde să

Zum goldenen hirsch / La cerbul de aur / Az arany szarvashoz

adăpostească caii, birjarul etc. Publicul select și vadul bun ridică faima localului. Același Lenz se mai laudă și cu Jonathan (piccolo, chelner și apoi chelner-șef) ce este aici de o viață de om; un chelner cum azi nu mai există. Cele 32, apoi 50 de camere ale hotelului, atrag lumea. Bucătăria excelentă îi duce faima până departe. Grădina

de iarnă (o, ce timpuri! când puteai sta liniștit într-o sală frumoasă, cu multe flori și chelneri stilați), cafeneaua unde se pune țara la cale erau locurile unde întâlneai cele mai cunoscute personalități locale și oaspeți. Complexul funcționează din plin până prin anii 1930. Mai întâi se închide hotelul și locuințele se privatizează. Restaurantul și cafeneaua rezistă și războiului (al doilea) mondial, dar nu rezistă socialismului. O vreme cămin studentesc, cu sălile de odinioară devenite săli de ședințe, clădirea se dărâpănează pe zi ce trece. Prin anii '80, construcția blocului nou din spate fără consolidarea zidului clădirii, duce la dărâmarea unei părți. Restaurantul și cafe-neaua sunt azi săli părăginite, puse sub șapte lacăte. O frizerie pe colț, o pantofărie după colț, o intrare cu urme ale trecutului - asta-i tot ce a mai rămas din 200 de ani de hotelărie de prim rang. Și vorba, pastişată, a poetului: „La trecuți mare, groaznic viitor s-arată!”

Foaia Arhiepiscopiei Aradului

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

SFÂNTUL PROROC ILIE TESVITEANUL PRĂZNUIT LA MĂNĂSTIREA FEREDU

Mănăstirea Feredu din protopopia-tul Lipova, purtând hramul Sfântului slăvitului Proroc Ilie Tesviteanul, s-a bucurat, ca-n fiecare an, de vizita Întâistătorului Arhiepiscopiei Aradului, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei. Înconjurat de un ales sobor de ieromonahi, preoți și diaconi, Chiri-arhul a oficiat Sfânta Liturghie în prezența unui număr mare de pelerini. Din sobor au făcut parte și protos. Teodor Vid, consilier administrativ-bisericesc și exarh; preot ic.stavr. Octavian Blaj, consilier economic; preot ic.stavr. Ioan Jidoi, protopop al Lipovei; preot ic.stavr. Adrian Zaha, protopop al Ineului.

La momentul convenit, în cuvântul de învățătură, Chiri-arhul, pe baza citirilor scripturistice ale sărbătorii (Iacob 5; Luca 4) și a paremiilor (din Cartea a treia a Regilor), referindu-se la viața sfântului Ilie, în condițiile veacului respectiv (al VIII-lea î.Hr.), a subliniat principalele aspecte ale misiunii profetice, stăruind asupra consolidării credinței în adevăratul

Dumnezeu cum oglindește chiar numele sfântului, apoi răbdarea și bărbăția în neajunsurile îndurate pentru râvna sa; de asemenea, răsplătirea lucrării prin înălțarea minunată la cer spre călăuzirea ucenicilor săi, între care prorocul

Elisei, pe calea desăvârșirii până la sfârșitul veacurilor. Drept aceea și poporul dreptcredincios îl cinstește prin păstrarea credinței și tradiției moștenite din strămoși, prin însușirea numelui său de către credincioși ca și de către

sfintele locașuri și cultivarea unui ecumenism sănătos pentru unitatea creștină și înțelegere între toți oamenii, a subliniat Înaltpreasfinția Sa.

Astfel, multe biserici și mănăstiri sunt închinare Sfântului Proroc Ilie, între care în eparhia Aradului, Mănăstirea Feredu, în Arhiepiscopia Timișoarei, Mănăstirea Izvorul Miron - Românești și Mănăstirea de la Dobrești, ctitorie a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și Izvorul de la Vasiova, în episcopia Caransebeșului”, a amintit Înaltpreasfințitul Părinte Timotei.

Numeroși credincioși și copilași s-au împărtășit cu Trupul și Sângele lui Hristos.

În încheierea praznicului, Înaltpreacuviosul Arhimandrit Ilarion Tăucean, starețul sfintei mănăstiri, a mulțumit ierarhului pentru participare și pentru întreaga purtare de grijă arătată cu consecvență soborului și nevoilor mănăstirii, de asemenea, clericilor prezenți și pelerinilor care cercetează acest binecuvântat așezământ monahal.

ÎNCHIEIEREA SESIUNII DE VARĂ A ADMITERII LA FACULTATEA DE TEOLOGIE DIN ARAD

În conformitate cu legislația în domeniul educației, la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” a Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, a avut loc sesiunea de vară a admiterii pentru studiile universitare de licență, promoția 2015-2019, la programul *Teologie Ortodoxă Pastorală*.

Astfel, aceasta a debutat cu perioada de înscriere, depunându-și dosarele 26 de candidați ce provin din mai multe eparhii vecine.

În zilele de 28 și 29 iulie au avut loc probele de concurs. În prima zi au fost susținute probele eliminatorii: vizita medicală, muzica, dicția și evaluarea duhovnicească.

A doua zi a fost derulată proba scrisă la disciplina *Teologie Dogmatică*, examen susținut după programa propusă de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. La tragerea la sorți a fost extras subiectul: *Sfintele Taine, considerații generale și particulare*, candidații având la dispoziție trei ore pentru finalizarea examenului. În urma evaluării lucrărilor, candidații au fost declarați admiși, unele dintre lucrări fiind apreciate cu note foarte bune.

Comisia de examen a fost formată din Pr. prof. dr. Constantin Rus, în calitate de președinte, iar Pr. prof. dr. Ioan Tulcan, Pr. Lect. dr. Caius Cuțaru și Pr. drd. Ioan Lazăr în calitate de membri.

Sesiunea de toamnă pentru programele de licență, masterat și doctorat va avea loc în perioada 4-29 septembrie, mai multe detalii putând fi obținute de pe site-ul facultății sau de la secretariat.

FESTIVALUL ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI LA COVĂȘANȚ

Duminică, 26 iulie, în Parohia Covășanț, Protopopiatul Lipova, din Arhiepiscopia Aradului, s-a desfășurat cea de a VI-a ediție a Festivalului Românilor de Pretutindeni. Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Arhiepiscop Timotei, din anul 2010, manifestarea cultural-spirituală se desfășoară în această comunitate la inițiativa pr. paroh Mihai-Octavian Blaj. În acest an au participat formații și ansambluri folclorice din România, Moldova, Timocul de Vest

– Serbia, Timocul de Est – Bulgaria, Ungaria și Ucraina.

În prima parte a zilei, oaspeții și gazdele au participat la slujba Sfintei Liturghii în biserica din Covășanț. După-amiază, pe străzile localității, gătită de sărbătoare, a avut loc parada portului popular, alaiul deplasându-se din fața bisericii parohiale la Tabăra Ortodoxă de Păstrare și Conservare a Tradițiilor Românești, unde a debutat spectacolul folcloric. Prezent la manifestare, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a adresat, în debutul programului, un cuvânt de învățătură tuturor celor prezenți, în cadrul căruia a făcut referire la pericolele scripturistice ale duminicii, care sunt grăitoare pentru scopul festivalului, adică garantarea hrănirii nu doar materiale ci și spirituale, prin cultivarea tradițiilor poporului nostru cu rădăcini adânci în credința lui; iar aceasta practică pretutindeni unde se găsesc românii.

HRAMUL DE VARĂ AL CAPELII FACULTĂȚII DE TEOLOGIE DIN ARAD

În ziua de 13 august a fiecărui an, calendarul bisericesc face pomenirea mutării moaștelor Cuv. Maxim Mărturisitorul († 662). Pentru capela Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, această zi a fost prilej de sărbătorire a hramului de vară.

Deschiderea manifestărilor liturgic-duhovnicești a început cu slujba Vecerniei, împreună cu Litia, la care a participat și Înaltpreasfințitul Arhiepiscop dr. Timotei Sevcicu, înconjurat de un sobor de ieromonahi și preoți, profesori, studenți și absolvenți ai școlii

teologice arădene. În cuvântul de învățătură, ÎPS Sa a reliefat câteva aspecte privitoare la relația dintre Maica Domnului și învățătura despre cele două voințe și lucrări ale Mântuitorului Iisus Hristos, prin prisma clarificărilor teologice aduse de către Cuv. Maxim Mărturisitorul, pornind de la textul troparului închinat acestui mare părinte al Bisericii. Privegherea a continuat cu slujba Utreniei.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL PR. IUSTIN POPOVICI

Foaia de Ramna

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Oamenii sunt dornici să se facă ceva pentru satul lor

Magdalena CIUREA - primar al comunei Ramna

- urmare din numărul trecut -

Aveți o mulțime de oameni care vă susțin și care sunt implicați alături de dumneavoastră în proiecte...

► Da, oamenii sunt dornici să se facă ceva pentru satul lor, drept dovadă că am sprijin foarte mare în primul rând din partea părinților, spre exemplu, părinții copiilor din ansamblu care de fiecare dată au răspuns prezent atunci când s-a apelat la ei. Cu atât mai mult, ei se mobilizează de fiecare dată când este nevoie, la noi nu e o problemă transportul. Părinții se implică, le place și merg peste tot. Când am o problemă și apelez la oamenii din comunitate, întotdeauna sunt ajutate. Am câteva familii care mă sprijină în tot ceea ce fac și aici nu mă refer financiar. Eu mă consult de fiecare dată și cu cei din Consiliul Local. Am o foarte bună colaborare, în primul rând cu consilierii locali, sigur nu întotdeauna

am eu dreptate.

Am tot cules, de prin comunele și orașele prin care am umblat, păreri despre obiceiuri, despre tradiții și despre păstrarea lor. Care este opinia dumneavoastră în ceea ce le privește?

► Părerea mea este că se pierd încet-încet, și nu numai la Ramna, ci peste tot. Este un lucru îmbucurător că vin bunicii și părinții la Rugă. Vă dau exemplul de la Ramna, foarte multă lume a fost în prima zi, ce-i drept, am avut și un eveniment nefericit, s-a spânzurat un băiat lângă școală, dar mereu în prima zi vin părinții și bunicii să-și vadă copiii cu dansurile, iar a doua zi, nu mai vine nimeni. Am văzut și în localitățile vecine același lucru, anul acesta foarte puțină lume a fost prezentă la ruga satului, ceea ce este trist.

Doamna primar, acest interes pentru tradiție fine cumva și de un recul economic, de problemele pe care oamenii le au?

► Da, părerea mea este că influențează mult și rețelele de socializare pentru că mulți prefe-

ră să stea pe internet, pe Facebook, decât să participe la diverse activități. Dar ați văzut, spre exemplu la „Ziua Cinstirii” oamenii au venit și chiar s-au bucurat, a fost ceva frumos, ceva neașteptat și așa mai fi avut multe alte persoane de invitat, dar era neîncăpătoare sala Căminului Cultural. Așa cum a declarat domnul Peptănar, că a fost cea mai frumoasă zi din viața lui, tot așa cred că a fost și pentru comunitate, cea mai frumoasă zi din viața comunității.

Doamna primar, aș vrea să încheiem cu un mesaj pentru cetățenii comunei Ramna. Ce doriți să le transmiteți?

► Să fie încrezători și să aibă răbdare pentru că lucrurile vor intra pe făgașul normal. Mă refer la proiectele care se accesează foarte greu, la noi e problemă cu numărul de locuitori pentru că avem mai puțini. Dorința mea cea mai mare și pentru care mă tot zbat este să se facă drumul județean 585.

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

OAMENI DIN COMUNITATEA NOASTRĂ

Maria Florica BĂLAN
diriginte poștă

De treizeci și șase de ani în slujba statului, doamna Maria Florica Bălan este printre cei puțini dintre care au rămas fideli locului de muncă. Obişnuți cu statisticile specialiștilor care arată realitatea crudă a zilelor noastre în care tinerii schimbă cel puțin șapte locuri de muncă pe parcursul carierei, a fost o plăcere să descoperim în comuna Ramna oameni de nădejde. Întinse la dialog, așa cum le șade bine bănățencelor, doamna Florica ne-a confirmat evidența: abonamente la ziare abia dacă se mai fac, scrisori nu mai scrie nimeni, vederile sunt pe cale de dispariție, iar la poștă s-a umplut mai nou de facturi:

Acum, cu doamna primar e mai bine, a făcut mai mult, și tot face încet-încet. Oamenii nu s-au schimbat deloc, sunt tot aceiași, pot să spun că mă înțeleg cu ei și nu am întâlnit probleme deosebite de-a lungul timpului. E trist să vezi că nu mai vin scrisori ca pe vremuri, nici abonamente la ziare, acum avem 17 la jurnalul de Caraș-Severin, înainte erau foarte multe, în '79 când eram oficianț aveam o mulțime la Scânteia, la România Liberă, acum vin mai mult facturi. Înainte citea lumea pentru că nu aveau atâtea programe la televizor și nici internet. Era TVR1 și TVR2. Chiar dacă nu mai sunt scrisori și ziare ca pe vremuri, să știți că volumul de muncă nu s-a diminuat. Avem în jur de 500 de pensionari cu Valea Pai și Bărbosu.

RAMNA DIN AMINTIRI

ION CATA
(65 ANI) - LOCALNIC

Pe domnul Ion l-am găsit în poarta casei. Chiar dacă nu s-a întins la vorbă, domnul Ion mi-a părut un om cuprins de amintiri și încărcat de povești. Cu tradiție în Ramna, din părinți născuți, crescuți în comună, în memoria sa s-au așternut doar lucrurile bune. Pensionat, dar fără astâmpăr, munca rămâne din punctul dumnealui de vedere cel mai bun prieten al omului. Pentru aducere aminte ne-am pus la givan pornind de la întrebarea: Cum era Ramna de odinioară?: *Cum să fie? Era în altă formă, mai bogată. Oamenii erau mai înstăriți, tot timpul comuniștii au fost mai înstăriți, o ducea lumea mai bine. De bine, de rău, oamenii aveau un loc de muncă, banii aveau altă valoare. Acum sunt mulțumit, primăria face ce poate. Am ieșit la pensie, dar tot mai este de lucru, asta nu se găte niciodată.*

DASCĂLII VREMURILOR TRECUTE

Datorită lipsei de cadre calificate și a unei baze materiale necorespunzătoare din anul 1948 până în anul 1956 școala funcționează doar cu clasele I-IV, având câte 2-3 posturi de învățători. Din cadrele didactice care au funcționat în această perioadă amintim pe: Ioachim Dragoescu, Florica Minda, Silvia Nițescu.

Din anul școlar 1956-1957 ia ființă clasa a V-a, iar funcția de director este încredințată lui Gheorghe Arjoca, care a condus școala pe o perioadă de 18 ani, până la 1 septembrie 1974. Construcția actualului local de școală începe în anul 1960. Un aport deosebit la ridicarea acestui edificiu și-l aduc primarul comunei din acea perioadă, Jurca Pavel, Gheorghe Arjoca, directorul de atunci al școlii, Voilă Achim și alții. În septembrie 1963 se face inaugurarea noului local cu 8 săli de clasă, sală profesorală, birou pentru director etc.

Ramna în imagini de poveste

PAGINĂ REALIZATĂ DE SILVIA FECHETE

Foaia de Giarmata

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Primarul comunei noastre, Virgil Bunescu a onorat cu prezența Congresul Asociației Comunelor din România

Virgil BUNESCU - primar al comunei Giarmata

Vară, miez de vară, comuna Cumpăna din jud. Constanța, îmbrăcată în straie de sărbătoare își așteaptă oaspeții primari de pe tot cuprinsul României, prezenți la Sesiunea extraordinară a Adunării generale din 19-27 iulie 2015, pentru a întâmpina delegația tinerilor uniști veniți pe jos până în Dobrogea, din Basarabia cea veșnic românească.

A doua zi, într-un moment de pauză a sesiunii, îl vedem prezent, în sala de ședință, alături de cele câteva sute de primari aflați la această întrunire, pe domnul ing. Virgil Bunescu, primarul comunei noastre. Pauza este atât de scurtă, încât întrebările trebuie să-și reducă simțitor numărul, iar noi să fim atât de politicoși, încât să nu abuzăm de timpul său.

Domnule primar, aflându-vă la această întrunire, este firesc pentru cititorii noștri, să vă întrebăm, despre Asociația Comunelor din România.

▶ Asociația Comunelor din România, a fost

înființată ca o asociație de administrații locale.

Câți membri numără ea azi?

▶ 1489 de comune, din toate județele României.

Care este scopul ei primordial?

▶ Asociația încearcă să reprezinte unitar a intereselor comunelor membre.

Și reușește?

▶ Da, relațiile cu instituțiile centrale și chiar cu cele europene se desfășoară mereu sub echi-librul consensualității intereselor.

Ne puteți enumera câteva din obiectivele sale?

▶ Nu pe toate, pentru că riscăm un dialog mai lung decât sesiunea care abia a început, dar cel mai important mi se pare acela de promovare a unor forme de colaborare și întrautorare reciprocă a comunelor membre în oricare dintre domeniile social, cultural, ordinea e aleatorie desigur, administrativ, economic etc.

Domnule primar, intră colegii în sală, și vreau să-mi spuneți cum vede domnul Virgil Bunescu, primarul unei comune fruntașe din Țara Banatului, Dobrogea de azi?

▶ Dobrogea, a fost și va rămâne mereu un important punct de atracție turistică, dar dincolo de asta, am remarcat câmpurile atent îngrijite, localitățile rurale curate și o mare parte din ele au atins deja stadardul de civilizație europeană.

Domnule primar, vă mulțumesc.

▶ Cu plăcere, dar înainte de a ne despărți, vreau să vă felicit pentru atenția pe care o acordați administrațiilor din Banat, dacă în această vară caniculară ați ajuns până aici.

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

PARCUL IZVOR ÎNCEPE SĂ PRINDĂ CONTUR

NATALIA MIRONESCU

Primăria comunei Giarmata a demarat execuția proiectului privind reabilitarea parcului „Izvor”.

Proiectul are trei mari componente, el fiind împărțit în tot atâtea etape. În prima etapă este amenajată zona pâraului, sunt construite aleile și pista de skateboard. În a doua etapă vor fi amenajate locurile de joacă, terenul de sport și zona centrală. În a treia și ultima etapă se va monta mobilierul (bănci, măsuțe, iluminat etc.) și vegetația (pomi ornamentali, flori etc.). Anul acesta va fi realizată prima etapă și o parte din a doua, urmând ca anul viitor să fie încheiate lucrările.

Mai trebuie spus că a fost finalizat proiectul de refacere a fântânii Eugeniu de Savoia (vezi foto), urmând ca lucrările să înceapă anul acesta.

LANSARE DE CARTE LA CERNETEAZ

Lia MATEESCU

Comuna Giarmata nu este străină de evenimente culturale și aproape că nu trece o lună în care cei interesați să nu aibă la ce lua parte. Luna lui Cup-tor a adunat în satul Cerneteaz, aparținător comunei, personalități, dar și oameni curioși care au asistat la lansarea cărții *Graiul Bănățean* de Ion Popovici în memoria cărturarului Ion Popovici.

Ion Popovici (1910-1949), poet și culegător de folclor care prin culegerea sa a oglindit producțiile folclorice ale satului bănățean din acea vreme, în proză – snoavă, basm, în versuri – descântec, colindă, baladă etc. jocuri de copii, cimilituri, porecle, blesteme, ocări, chiar și Folklor medical.

Încă de când am ajuns, am avut sentimentul acelor întâlniri sărbătorești de la sfârșitul săptămânii din *Moromeții* lui Marin Preda, când oamenii satului se adunau pentru a-și hrăni mintea și sufletul, un rost la fel de important ca munca zilnică. Despre volum a vorbit ziaristul și realizatorul TV, Vasile Bogdan (cel care s-a îngrijit de această ediție) care a evocat și personalitatea dr. Florin Găldău, cel care a sprijinit și a avut inițiativa acestui demers: „Plecăm de la vechi întâlniri cu dr. Florin Găldău care [...] mi-a ridicat de pe masă un dosar cu un vraf de hârtii îngălbenite și mi-a spus: Este o mare valoare aici, dar eu nu mă pricep cum poate fi tipărită, să se cunoască ce a făcut omul ăsta.” (- *Drum spre Ioța*)

Prof. univ. dr. Richard Sârbu a prezentat cartea din perspectiva filologului pasionat, exemplificând cu balade, snoave, strigături culese de Ion Popovici, într-un limbaj dialectal autentic. Scriitoarea Aquilina Birăescu și prof. Sonia Seracin au sporit farmecul evocării prin întâmplările relatate.

Lansarea *Graiului Bănățean* de Ion Popovici, în noua bibliotecă – încă o inițiativă demnă de laudă! - din cadrul Asociației Pro Cerneteaz a făcut din seara de 17 iulie un semn de carte împotriva uitării.

Foaia de Bata

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

CREAȚIE ȘI PICTURĂ LA BATA

Din creațiile
Taberei de pictură

Din creațiile Taberei de pictură

Tabăra de pictură de la Bata, județul Arad, s-a constituit ca un eveniment de tip anual

În acest an, în tabăra de pictură de la Bata au fost invitați să picteze în cadrul natural, pitoresc, oferit de binecunoscuta așezare arădeană, zece artiști plastici consacrați, din țară și din străinătate: Carmen Bayer – Timișoara, Ruth

și și-a propus, prin artiștii pe care îi invită/promovează, să devină unul dintre cele mai importante simpozioane de artă organizate în vestul țării. În acest sens, ideea simpozionului de la Bata pornește de la principiul unității prin diversitate sau, cu alte cuvinte, multitudinea stilistică a artiștilor invitați se întâlnește și coabitează în mod fericit într-un spațiu de creație comun.

Un prim argument al acestui proiect organizat și finanțat de către Centrul Cultural Județean Arad se constituie în posibila întâlnire dintre unii artiști români și străini, a schimbu-

lui de idei și tehnici - caracteristici esențiale ale unui simpozion de arte, iar al doilea argument ce rezultă din organizarea taberei de picturi de la Bata îl constituie organizarea unei expoziții colective, găzduite de secția de Artă a Complexului Muzeal din Arad.

În final, producția plastică realizată cu prilejul fiecărei ediții întregeste și completează conținutul colecției patrimoniului cultural al Centrului Cultural Județean din Arad. Deși acest eveniment nu s-a înscris în categoria acțiunilor ce s-au derulat în virtutea unei tematici impuse, dată fiind natura locului, atât de diversă, de specifică în ceea ce privește satul bănățean, am ales pentru această a opta ediție o temă tentantă, sperăm pentru orice artist contemporan, *Grădina fermecată*. Din punct de vedere tehnic, această tabără, deși poartă denumirea de tabără de pictură, rămâne deschis oricărui tehnic, cum ar fi: pictura, grafica sau cele mixte, ce au drept suport pânza de picturi sau hârtia/cartonul.

COORDONATOR PROIECT
DR. ADRIAN SANDU - ARTIST VIZUAL

FESTIVALUL DE FOLK DE LA BULCI, LA A ȘAPTEA EDIȚIE

ANDRADA CĂDARIU

2 și 8 august au adus în dar o nouă ediție – a șaptea – a iubitului festival de folk de la Bulci intitulat acum „Maris Fest”. Acesta s-a desfășurat ca în fiecare an în aceeași locație: în vecinătatea parcului Castelului Moșioni de la Bulci.

Realizat în organizarea și susținerea Primăriei Comunei Bata, a Consiliului Județean Arad, Centrului Cultural Arad, Festivalul Maris Fest a beneficiat de o participare cu totul deosebită.

Astfel, lista invitaților îi cuprinde pe: Ioan Gyuri Pascu & The Blue Workers, Hidro Grup 8, Nova Band, Corso, Old Lady'S Band, Vasile Gondoci, Adrian Ivanitchi, Didina Curea, Vizi Imre, Cristi Buică, Nelu Pitic, Daniel Julean & Trupa de Serviciu, Alin Bejan, Grupul Ama. Evoluțiile acestora vor fi „repartizate” după cum urmează: vineri – Ioan Gyuri Pascu, Hidro Grup 8, Nova Band, Corso Band, Old Lady's Band, Vasile Gondoci; sâmbătă – Adrian Ivanitchi, Didina Curea, Vizi Imre, Cristi Buică, Nelu Pitic, Daniel Julean & Trupa de Serviciu, Felix Alin Bejan, Grupul Ama.

LA BATA, VIITORUL SE CLĂDEȘTE AZI

SILVIA FECHETE

Ozi călduroasă de vară a însoțit prezența noastră în comuna Bata. Soarele nu cunoștea cuvântul milă și doar umbra pomilor din localitate ne-au putut amăgi suferința. Pe primarul Ion Micurescu, căldura nu-l poate ține în casă, neobosit și mereu însoțit de dorința de mai mult, domnul primar a povestit la răcoarea salcânilor pentru „Foaia de Bata”, care sunt realizările din ultima perioadă:

S-a făcut recepția definitivă la drumul comunal Bata-Lalașinț, apoi am făcut un alt drum, care face legătura între Bacăul de Mijloc și Bulci, cu proiect doar de pietruire. Pe acolo va fi traseul care merge spre culoarele europene, din balastierele de la Mureș.

Bata, țara unde arborii scriu pe frunzele lor

Am început lucrările și la școală. Școala din Bata este o clădire mai veche pe care a fost pusă un tip de țiglă care odată cu trecerea anilor se corodează și tot timpul ne obligă la reparații. Atunci am hotărât să schimbăm acoperișul, rămân doar căpriorii, se schimbă tot, facem și anvelopare cu polistiren expandat. Școlile sunt înalte, volum mare, geamurile sunt termopane și luăm toate măsurile ca să țină căldura. Un alt lucru pe care l-am făcut este parcare din centru, apoi un șanț pentru apă între biserică și prima intersecție. Noi am mai încercat acum, să aducem satelor noastre ceea ce le lipsește și anume apă curentă și canalizare, însă nu avem șanse nici pe PNDR 2, 2014-2020 pentru că se încadrează doar comunele cu peste 2000 de locuitori, noi suntem sub 2000 și nu suntem eligibili, dar vom merge pe alte obiective care sunt realizabile. În funcție de câți bani colectăm la bugetul local stabilim obiectivele pentru perioada următoare și încercăm să accesăm tot ce se poate pe fonduri europene.

Drum spre Bata

Foaia de Caransebeș

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

SĂNĂTATE ȘI CULTURĂ FĂRĂ GRANIȚE

MUNICIPALITĂȚILE DIN CARANSEBEȘ ȘI PANCEVO REIAU COLABORAREA PE PROIECTE TRANSFRONTALIERE, DE ACEASTĂ DATĂ ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII

ALEXANDRA TOMESCU

Primarul Marcel Vela s-a întâlnit cu omologul său sârb, Sașa Pavlov, dialogul axându-se pe oportunitățile de finanțare din cadrul noului Program Interreg IPA de Cooperare Transfrontalieră România – Serbia 2014-2020.

Cele două administrații au implementat deja împreună mai multe proiecte transfrontaliere, mai ales în domeniul protejării mediului și al tineretului, iar acum sănătatea și cultura se vor afla în atenția celor două părți.

„Dorim să accesăm un fond european cu primăria din Pancevo pentru a moderniza spitalele din cele două municipii. La Spitalul de Urgență din Caransebeș și intenționăm o modernizare mai mult decât necesară la secția de Anestezie și Terapie Intensivă și la blocul operator, dar și să înființăm o secție de Urologie, astfel încât pacienții și cadrele medicale să aibă

condiții civilizate ca și tehnologie, ca și confort, ca și tot ce ține de siguranța unei intervenții chirurgicale. Am discutat cu domnul primar Pavlov și perspectiva altor proiecte, dânsii au

fost foarte interesați și de accesarea de fonduri în domeniul cultural. Este, dacă vreți, o continuare a relațiilor bilaterale care au adus beneficii comunităților din Caransebeș și Pancevo,

sperăm să accesăm cât mai multe astfel de fonduri europene”, a precizat edilul Caransebeșului, în timp ce proaspătul primar din Pancevo, Sașa Pavlov, a declarat: „Am fost foarte încântat de rezultatele dialogului cu domnul primar Marcel Vela, avem o colaborare extrem de pozitivă cu municipalitatea din Caransebeș în proiecte transfrontaliere deja finalizate, sperăm să o putem transpune în alte proiecte, unele dintre ele deja discutate astăzi”.

Bugetul total al programului este de peste 88 de milioane de euro. Până în 2020 vor putea fi finanțate proiecte pe 4 axe prioritare, în domeniile promovării ocupării forței de muncă și serviciilor pentru o creștere favorabilă incluziunii (18 milioane euro), protecției mediului și managementului riscurilor (21 milioane euro), mobilității și accesibilității sustenabile (21 milioane euro) și atractivității pentru turism sustenabil (18 milioane euro).

CASE PENTRU TINERI

ANDREEA VASILIU

Administrația locală din municipiul de pe Timiș și Sebeș a redistribuit loturile de teren puse gratuit la dispoziția tinerilor cu vârsta de 35 de ani pentru a-și construi case.

„Unii tineri au găsit soluții gen Prima Casă, alții au plecat în străinătate, astfel încât

Consiliul Local a aprobat redistribuirea a 21 loturi la alți tineri care îndeplinesc condițiile pentru a le primi gratuit, conform unui clasament stabilit de o comisie care a analizat fiecare dosar în parte. Tinerii au obligația ca într-un an să înceapă construcția casei, iar în doi să o finalizeze”, a precizat primarul Marcel Vela.

Potrivit acestuia, în Valea Cenchii se va construi și o grădiniță, iar o altă facilitate va fi rețeaua de apă și canalizare prevăzută în etapa viitoare a proiectului cu finanțare europeană.

FC CARANSEBEȘ A BĂTUT PALMA CU ITALIENII!

CORNELIA VLĂDESCU

Clubul gugulan va fi manageriat începând din acest sezon și de doi impresari italieni, care se vor implica inclusiv din punct de vedere financiar.

Consiliul Director al FC Caransebeș și cei doi oameni de afaceri, agenți FIFA din Italia, au stabilit termenii colaborării, actele oficiale urmând să fie semnate

săptămâna viitoare. Până atunci, la Caransebeș va ajunge antrenorul italian Giovanni Pisano, care a mai antrenat pe CS Balotești, împreună cu stafful său, dar și mai mulți fotbaliști, care vor face joncțiunea cu actualul lot alcătuit de Alin Artimon.

„Este vorba, de fapt, de un contract de sponsorizare, cu rate lunare virate în contul clubului, iar în paralel se va semna și un contract de management în care ambele părți vor avea de câștigat din vânzarea de jucători. Fotbaliștii pe care îi va aduce partea italiană sunt jucători comunitari și vor semna contracte pe un an cu FC Caransebeș 1913”, a declarat Dorin Micșa, președintele clubului.

DIN AGENDA DE LUCRU A PRIMĂRIEI

LIDIA ALMĂJANU

Menajări de parcări, întreținerea Ștrandului Municipal și a spațiilor verzi sau modernizări la Spitalul Municipal de Urgență sunt doar câteva din țintele edilitare ale administrației locale din Caransebeș.

Potrivit șefului Serviciului Public Întreținere și Reabilitare din cadrul municipiității, Ion Gheorghe Ștefan, echipele SPIR sunt pregătite să intervină în mai multe zone, toate lucrările fiind făcute în regie proprie.

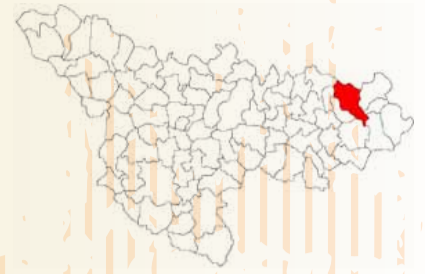
„Lucrăm pe mai multe fronturi, de la asfaltarea parcării din zona Țarinei la reparația pilonilor podului de pe Zlăgnița sau la cosit iarba în curtea interioară a Spitalului Muni-

pal de Urgență și în Orașelul Copiilor din Teiuș. Tot la spital, am efectuat, cu echipa noastră specializată, reparații la grupurile sanitare, montăm gresie, faianță și obiecte sanitare noi; la fel procedăm și la spălătorul de la Grădinița PP5. Nu în ultimul rând, fiind prima zi din săptămână, am efectuat noi lucrări de întreținere la Ștrandul Municipal, bazinul a fost vopsit, s-a făcut amenajarea terenului de volei pe plajă cu nisip și tot astăzi (luni – n.r.) am început să efectuăm lucrări de revizie a ceasului cu clopote de lângă parcul Dragalina”, a precizat Ștefan.

Pe de altă parte, separat de lucrările SPIR, în aceste zile a fost finalizată asfaltarea mai multor tronsoane din drumul european care traversează Caransebeșul.

Foaia de Făget

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Corupția din societate influențează atitudinea rezervată și chiar ostilă a multor părinți și elevi față de școală

- urmare din numărul trecut -

Domnule profesor, când pe osia normalității, primele instituții care se prăbușesc sunt școala și biserica. Nu de biserică vă întreb, ca asta e treaba popilor; ci de școală: câte decenii ne vor trebui pentru a rebransa învățământul românesc de cel european?

► Aș putea vorbi cu plăcere și despre Biserica, pentru că m-am născut într-o familie creștină, iar după 1990 am avut șansa unei relații privilegiate cu regretatul Mitropolit Nicolae Corneanu, fiind timp de mai multe mandate consilier eparhial, membru în Adunarea Eparhială și în Adunarea Națională Bisericească. Dar pentru că sunt dascăl și am rămas în învățământ chiar dacă între timp s-au ivit și alte oportunități mult mai tentante, voi vorbi despre școala românească. Dacă până prin 2010 am crezut că printr-un proiect bine articulat susținut de un ministru cu viziune și determinare, școala se putea schimba în bine, acum nu mai cred într-o schimbare benefică. Demotivarea profesiei printr-o salarizare jignitoare a făcut ca în ultimii ani să intre în sistem oameni fără vocație, mai degrabă „purtători de cata-

loage” decât formatori de conștiințe, blazați și nedispuși la sacrificiu și efort continuu de perfecționare. Or, fără motivare, fără efort și fără dăruire nu se poate face o schimbare în bine. Pe de altă parte, politizarea excesivă a sistemului prin numirea în funcții a unor oameni fără performanțe profesionale și credibilitate, precum și dese schimbări de legislație școlară făcute de fiecare ministru la preluarea mandatului, pun în imposibilitate structurarea unui proiect coerent și de durată în învățământ.

Nu în ultimul rând, falsele modele de succes mediatizate zilnic, cât și corupția din societate influențează atitudinea rezervată și chiar ostilă a multor părinți și elevi față de școală.

Sunteți, fără îndoială, un scriitor cu har; ați scris până acum un raft de cărți. Cum se numește cartea pe care astăzi la întoarcerea acasă o veți lectura?

► „Cronică de Cotroceni”, de Claudia Săftoiu. Un profesor de istorie, chiar în mod involuntar, este și formator de opinie și nu poate ignora prezentul, chiar dacă prestația penibilă a clasei politice, în general și a celui mai rușinos parlament din istoria românilor, în special, l-ar îndreptăți s-o facă.

Apropo de carte, recomandați tinerilor de azi

ai Țării Banatului trei cărți care le-ar înnobila biblioteca.

► Focul rece, de Pavel Bellu, Monografia familiei Mocioni, de Teodor Botiș și Bănățeni de altădată, de Aurel E. Peteanu, dar nu trebuie să ignore cărțile referitoare la unele momente cruciale din istoria Banatului: rezistența anticomunistă din Munții Banatului, mișcările studentești din 1956, deportările în Bărăgan și eroismul timișorenilor din perioada 16-22 decembrie 1989.

Cunoașteți bine activitatea Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, la fel de bine și revistele ei, vorbiți-mi, chiar și cu exigență didactică, despre ele.

► Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric, prin activitățile organizate și prin publicațiile sale, continuă o mai veche tradiție și încearcă cu succes să pună în valoare potențialul Țării Banatului. Beneficiind de o bună mediatizare și de sprijinul constant al autorităților locale, conducerea Uniunii reușește să mobilizeze conștiințe, să declanșeze energii spirituale și să întrețină o stare de spirit benefică și necesară într-o lume bulversată și cu o slabă apetență pentru valoare și dăinuire.

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

RADU PARASCHIVESCU, CETĂȚEAN DE ONOARE AL ORAȘULUI FĂGET

HERMINE SCHNAIDER

În ședința din 5 august 2015, Consiliul Local Făget i-a acordat titlul de

Cetățean de Onoare al orașului Făget scriitorului Radu Paraschivescu. Propunerea a fost făcută de consilierul local PNL, prof. dr. Dumitru Tomoni.

Radu Paraschivescu a fost profesor de limba engleză la Liceul Traian Vuia din Făget în perioada 1984-1988. Născut la 14 august 1960, la București, Radu Paraschivescu este prozator, traducător, jurnalist și redactor de carte. Absolvă cursurile Facultății de Filologie din București, secția engleză-franceză. Lucrează pe rând ca profesor de engleză, bibliotecar și documentarist. În 1993 se angajează ca redactor de carte la Editura Olimp. După un an ajunge la Elit, iar după un altul la RAO. În 2003 se transferă la Humanitas, unde lucrează și în momentul de față ca editor.

PREȘEDINTELE DE ONOARE AL JURNALULUI REGIONAL „BANATUL” ÎN MIJLOCUL FĂGETENILOR

MIHAELA CUȘA

Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, a efectuat o vizită pastorală în Parohia Făget I din cadrul Arhiepiscopiei Timișoarei. Cu acest prilej, Înaltpreasfinția Sa a săvârșit slujba de sfințire a Crucii pentru noua biserică parohială, aflată în curs de edificare. În cadrul slujbei, Chiriarhul a fost înconjurat de un ales sobor de slujitori, alcătuit din pr. Ionel Popescu, vicar eparhial, pr. Bujor Păcurar, protopopul Făgetului, pr. Ioan Jurj, parohul bisericii și din toți preoții Protopopiatului Făget.

Slujba de sfințire a fost precedată de săvârșirea Acatistului Adormirii Maicii Domnului de către soborul slujitorilor în prezența a numeroși fii duhovnicești ai parohiei.

În continuare, a avut loc montarea Sfintei Crucii pe cupola centrală a viitorului locaș de cult al credincioșilor ortodocși din Făget, fiind donată de către familia Florea, enoriași ai parohiei. La acest eveniment important pentru comunitatea de aici, au fost prezente și numeroase oficialități locale și județene.

Parohia Făget I, cu hramul „Înălțarea Domnului”, are 480 familii cu 1540 credincioși, iar preoții slujitori ai bisericii sunt Ioan Jurj și Bujor Păcurar.

ÎNTÂLNIRE DUPĂ PATRUZECI DE ANI

ALEXANDRA TOMESCU

Luna iulie a adus la Liceul „Traian Vuia” din Făget absolvenții ai promoției 1974/1975 în prezența prof. diriginți Tamara Bena și Margareta Jarmaczky.

Foaia de Dumbrăvița

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Prin munca dumneavoastră, pe care o desfășurați în Dobrogea, sunteți cei mai reprezentativi ambasadori ai Țării Banatului

Victor MALAC - primar al comunei Dumbrăvița

În urmă cu 121 de ani, la 14 km de Constanța, în partea de sud-vest a lacului Techirghiol, Eforia Spitalelor Civile din București, construia un sanatoriu balneoclimateric. Se semna astfel, actul de naștere a celei ce peste ani va fi Stațiunea Eforie Nord, a doua stațiune, ca mărime, a litoralului românesc. Cele 30 de ha de spații împădurite, dau stațiunii un aer de prospețime.

Aici, în cea de-a doua parte a lunii iulie, s-au desfășurat Sesiunea Extraordinară a Asociației Comunelor din România. Invitat la consfătuire, domnul primar al comunei noastre, Victor Malac a acordat cu plăcere pentru „Foaia de Dumbrăvița” un scurt interviu.

Domnule primar, ne revedem chiar și în Țara Dobrogei.

► Da, chiar așa, nu m-aș fi gândit că ne vom întâlni aici, eu știind că aparțineți, profesional vorbind, Banatului.

De acum și Dobrogei, domnule primar.

► Felicitări, am auzit că pregătiți un nou jurnal, asemenea „Banatului” aici în Dobrogea. Sunt curios, ce altă regiune istorică veți mai „ataca”?

Ardealul, domnule primar.

► Domnișoară, ați pornit regionalizarea înaintea guvernului. Ca unul care susțin demersul dumneavoastră jurnalistic cu dragă inimă, vă felicit.

Vă mulțumesc, domnule primar, aceste întâlniri anuale ale conducătorilor de administrații din România, au căpătat de ceva vreme o reverberație constantă.

► Da și vă asigur că acest fapt constituie o dovadă a seriozității sutelor de primării afiliate asociației care a implementat proiecte din fonduri europene nerambursabile post-aderare în valoare de peste 25.000.000 lei, co-finanțate din Fondul Social European.

Asociația Comunelor din România are, precum văd, o activitate extrem de laborioasă.

► Fără îndoială. Gândiți-vă numai la faptul că asociația este implicată în organizarea periodică

a Forumului cooperării descentralizate franco-române (împreună cu Ministerul Administrației și Internelor și Ambasada Republicii Franceze în România) și a Forumului cooperării descentralizate belgiano-române (în parteneriat cu Ambasada Regatului Belgiei în România) și veți avea o dimensiune europeană a acivității ei.

Domnule primar, ați vizitat o comună din Dobrogea, care să vă reamintească de comuna dumneavoastră?

► Sunt, să știți, foarte multe comune în această zonă, extrem de bine gospodărite. Nu dau nume pentru că nu vreau să omit prin uitare pe cineva, dar vă asigur că Dobrogea are gospodari de frunte.

Cu ce gând încheiem acest interviu?

► Vă doresc să faceți cinste Banatului aici la malul mării și să nu uitați că prin munca dumneavoastră, pe care o desfășurați în Dobrogea, sunteți cei mai reprezentativi ambasadori ai Țării Banatului.

INTERVIU REALIZAT DE SILVIA FECHETE

FESTIVALUL TOCĂNIȚEI A ADUNAT LA DUMBRĂVIȚA OASPEȚI DE SEAMĂ

CONSTANTIN NICOLAE

În centrul comunei Dumbrăvița s-a desfășurat a treia ediție a binecunoscutului Festival al Tocăniței. Dumbrăvițenii și timișorenii s-au putut delecta cu o varietate de feluri de tocăniță, preparate la ceaun pe foc de lemne.

La Festivalul Tocăniței din acest an, s-au înscris peste 25 de echipe din Ungaria, Serbia și România care s-au întrecut în prepararea celor mai gustoase feluri de tocăniță. Majoritatea echipelor prezente au folosit ca ingredient de bază carnea de porc, dar și ingrediente mai neobișnuite și exotice.

Evenimentul s-a bucurat de un public numeros care s-a adunat în număr considerabil spre orele serii când temperaturile caniculare de peste zi s-au mai potolit. Focurile s-au aprins în jurul orei 16, iar minunatele tocănițe au fost degustate abia spre seara. Pe lângă primarul comunei Dumbrăvița, domnul Victor Malac, la Festival au fost prezenți și oaspeți din localitățile înfrățite din Serbia și Ungaria. Printre aceștia s-au numărat și primarul orașului Szentes - Ungaria, primarul localității Torda din Serbia și reprezentanții ai Consiliului Local din Sandorfalva - Ungaria.

Atmosfera de sărbătoare și voie bună a fost întreținută de cunoscuți artiști de muzică populară din zonă.

ÎNTĂRIRI LA CS DUMBRĂVIȚA

LUCREȚIA MARCU

Viitorul sezon al Ligii a IV-a Timiș va fi cu siguranță extrem de spectaculos. Mai multe echipe se întăresc serios pentru sezonul viitor cu jucători din eșaloanele superioare. Excepție nu face nici CS Dumbrăvița, care

s-a înțeles deja cu un fost internațional și cu mai mulți fotbaliști care în trecutul apropiat au evoluat în prima ligă.

Promovarea în cel de-al treilea eșalon va fi cuvântul de ordine în tabăra formației pregătită de Florin Macavei. Pentru îndeplinirea obiectivului, conducerea clubului din localitatea învecinată cu Timișoara s-a înțeles cu Silviu Bălăce, Cristi Dancia și Florin Nohai, fiind șanse mari să se ajungă la un acord și cu Ovidiu Petre și Florin Nanu. Ajuns la 37 de ani, Silviu Bălăce a evoluat ultima dată în eșalonul secund, la Poli Timișoara, acolo unde i-am mai regăsit, până în această vară și pe Ovidiu Petre și Florin Nanu. Florin Nohai a trecut și el pe la Poli, ultima dată evoluând pentru Ripensia Timișoara.

ÚJSZENTESEN IS NAGY SIKERT ARATOTT A BÁNSÁGI VÁNDORSZÍNHÁZ

ILDIKO DENES

Újszentesen is nagy sikert mutatott a Bánsági Vándorszínház, amely a tavalyi turné követően visszatért a Temesvárra mindössze hat kilométerre lévő község központjába. Az előadásnak volt egy különleges pikantériája is, hiszen épp a múlt hét végén – az előadás szerdai színterén – ismeretlen, állítólag csak futball labdákkal felszerelt tetteseknek sikerült ledönteniük az 1945 óta ott álló Petőfi Sándor ábrázoló domborműt. Nos, ahogy arra számítani lehetett, Aszalos Géza, a Bánsági Vándorszínház megálmódója javában belenyúlt Petőfi Sándor művébe, de alapjában véve a helység kalapácsa megmaradt, így a nagyszámú közönség sokat nevetett és látszólag nagyon élvezte is a többnyire fiatal egyetemistákból álló társulat szereplését látva.

Csütörtök este már Magyarszentmárton magyarsága várja a vándorszínház társulatát, majd Ótelek (Aug 7.), Zsombolya (Aug 8.) és Nagyszentmiklós (Aug 9.) következik mielőtt még Arad megyébe költözne az Aszalos Géza által vezetett brigád.

INFORMARE

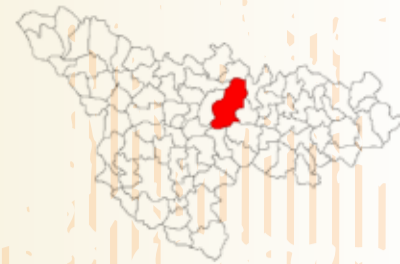

MIRABELA COCIU

Încep lucrările de amenajare a sensului giratoriu de pe Calea Sever Bocu. Potrivit primarului Timișoarei, vor fi introduse restricții de trafic, mai ales că încep totodată și lucrările de extindere la 4 benzi a șoselei ce duce spre Dumbrăvița, până la intersecția cu Bulevardul Constructorilor, unde

vor fi instalate semafoare.

Foaia de Recaș

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

MODELE DE URMAT ÎN VIAȚĂ

DRAGANA RĂILEANU

Școala este responsabilă de formarea unor tineri cu personalități armonioase. Acesta este imboldul care trezește plăcerea de a munci, o plăcere produsă de rezultatul muncii și de dobândirea unor valori absolut necesare societății. Liceul Teoretic Recaș, liceul nostru se individualizează prin crearea unei atmosfere familiare, în detrimentul uneia în care predomină frica, forța și autoritatea artificială. Relația elev-profesor-comunitate este o relație de interdependență, fiecare grup îndeplinind un rol primordial și reușind, astfel, să clădească o societate autentică și echilibrată.

Perioada copilăriei și cea a adolescenței sunt cele mai dificile în viața unu om, sunt perioade critice în care elevul își consolidează principiile, își alege un model de la care va prelua

gesturi, atitudini și perspective asupra vieții. Cadrele didactice de la Liceul Teoretic Recaș, prin pregătirea teoretică asociată cu

calitățile personale, realizează un contact pozitiv cu noi, elevii, în vederea realizării procesu-

lui educativ. Dascălii ne-au motivat pe fiecare într-o anumită direcție, valorificându-ne tuturor calitățile. Relația elev-profesor este considerată în liceul nostru una de colaborare între persoane ce pot împărtăși aceleași sentimente, mentalități și scopuri. Profesorii au fost, sunt și vor fi persoane importante în viața noastră, oferindu-ne atât educație, disciplină, motivație, cât și modele pe care să le urmăm.

De asemenea, Primăria Orașului Recaș a avut un rol esențial în formarea noastră, fiind mereu deschisă spre nevoile noastre. Aceasta ne-a acordat șansa de a ne exprima punctul de vedere, punând cele trebuincioase nouă pe prim plan. Pentru a schimba o societate trebuie să imprimi tinerilor o mentalitate sănătoasă, aceasta fiind deviza celor care conduc orașul Recaș, deviză ce a generat crearea unei legături puternice liceu-comunitate.

ARDEREA VEGETAȚIEI ESTE INTERZISĂ PRIN LEGE

GRATIĂN NEAMȚU

Primăria Orașului Recaș aduce la cunoștință persoanelor fizice și juridice de pe teritoriul unității noastre administrativ-teritoriale faptul că se interzice dtrugerea mediului prin arderea miriștilor, a vegetației uscate și a resturilor vegetale. Operațiunea de ardere a miriștilor și a vegetației uscate se execută numai cu acordul autorității competente pentru

protecția mediului, în conformitate cu prevederile OUG 195/2005 privind protecția mediului modificată și aprobată cu Legea 265/2006 cu modificările și completările ulterioare și cu respectarea Ordinului numărului 605/579/2008 al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru aprobarea dispozițiilor generale de apărare împotriva incendiilor pe timpul utilizării focului deschis la arderea de miriști, vegetație uscată și resturi vegetale. Mai precis, toți cei care doresc să-și ardă miriștile sunt obligați să ne avizeze la sediul primăriei pentru a putea și interveni în caz de probleme. În același timp, proprietarul de teren devine responsabil pentru ceea ce se întâmplă pe terenul lui și a vecinilor săi.

ÎN ATENȚIA CETĂȚENILOR ORAȘULUI RECAȘ

Conducerea Primăriei Orașului Recaș împreună cu Poliția Locală aduce la cunoștința cetățenilor că au obligația de a igieniza și de a întreține spațiul din jurul locuințelor și a societăților comerciale deținute, conform H.C.L. numărul 79 din 04.12.2008. Totodată cetățenii care dețin terenuri în concesiune sau proprietate în vederea construcției de locuințe au obligația de a întreține terenurile respective. Vă rugăm să vă conformați solicitărilor de mai sus, în caz contrar se vor aplica sancțiuni în conformitate cu legislația în vigoare.

**ȘEF SERVICIU, POLIȚIA LOCALĂ
Ag. Sup. Cosmin Iosif TOTH**

LECȚIE CU FELICITĂRI

DIR. PROF. MIRELA SERAFIM

Felicitări tuturor absolvenților de clasa a VIII-a din liceul nostru care au fost repartizați în proporție de 90% pe prima opțiune exprimată în fișa de admitere. Felicitări tuturor celor 46 de candidați repartizați la Liceul Teoretic Recaș în clasa a IX-a. Până în 13 septembrie 2015 vă doresc Vacanță Plăcută!

RECAȘUL ÎN DATE

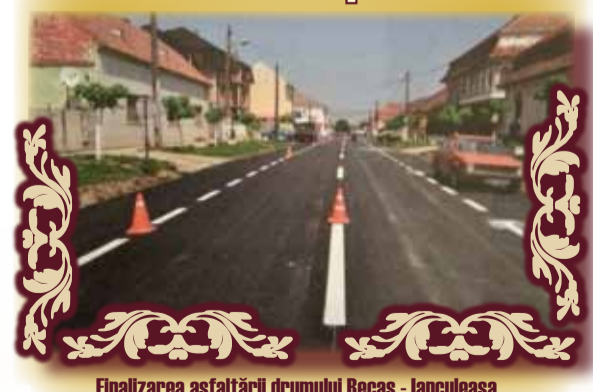
LAVINIA ROȘU

Dzvoare istorice nescrise atestă existența unei așezări pe teritoriul orașului Recaș încă din timpul romanilor în secolele III-IV e.n. Primele știri scrise apar despre Recaș în epoca feudală cu ocazia unor dării făcute de regele Ungariei unor nobili care l-au slujit cu credință. În istoria Recașului există câteva perioade distincte:

- 1318-1552 - domeniu feudal, cetate, târg de care aparțineau 15 sate
- 1552-1716 - administrație turcească
- 1716-1778 - administrație austriacă
- 1778-1921 - comitatul de Timiș, administrație maghiară

Din anii 1784-1786 se menționează venirea populației germane. La sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX Recașul cunoaște o perioadă de dezvoltare fără precedent, polarizând viața socială și economică din zonă (reședința de pretură, judecătoria, birou de carte funciară, percepție). În 1894 a fost construită fabrica de cărămidă cu 100 de angajați iar în anul 1902 a apărut primul ziar german „Temesrekaser Zeitung” cu apariție săptămânală. În perioada interbelică în Recaș dispunea de școală primară, școală confesională catolică, cazinou, asociația pompierilor, cerc agricol german, club sportiv. În perioada socialistă Recașul a avut statutul de comună cu 6 sate aparținătoare (Izvin, Bazos, Petrovaselo, Herneacova, Stanciova și Nadăș).

Din activitatea primăriei

Finalizarea asfaltării drumului Recaș - Ianculeasa

Foaia de Voiteg

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

„LA MULȚI ANI!” CENTENARULUI GHEORGHE AFRIM

dansul i-a împlinit în ziua Sfintei Duminici.

În semn de respect și prețuire, pentru cei 100 de ani împliniți domnului Gheorghe Afrim i-au fost înmănat: o diplomă aniversară, un

Cu alese sentimente de stimă și considerație, prinse în buchetul gândurilor de bine, în data de 02.08.2015, un grup de tinere fete în frunte cu d-nul Primar Marinescu Tudor s-au deplasat la consăteanul nostru Gheorghe Afrim la aniversarea celor 100 de ani pe care

tort și flori din partea domnului primar Tudor Marinescu.

Tinerele fete îmbrăcate în frumoasele costume populare l-au felicitat și i-au cântat „La

Noi, locuitorii comunei Voiteg, îi transmitem și pe această cale, cele mai calde și sincere urări de sănătate, bucurii și împliniri alături de cei dragi.

mulți ani!” domnului Afrim.

Bravul centenar, născut la data de 02.08.1915 în localitatea Lupșa, județul Mehedinți este și veteran de război, participând la cel de-al doilea război mondial împreună cu încă 95 de veterani din localitatea noastră.

ISTORICUL COMUNITĂȚII PAROHIALE

Parohia Voiteg este așezată în Câmpia Banatului, la 35 km sud de Timișoara, pe șoseaua Europeană E90, care face legătura între Timișoara și capitala Serbiei, Belgrad.

Vechea vatră a satului se află situată la aproximativ 2 km de gara Voiteni, actualmente locul numindu-se de localnici „La vulpi”. În acest loc, în urma săpăturilor arheologice s-au găsit ulcele, brățări, săbii și oale mari de argilă din secolul XIV. Acestea se află astăzi la Muzeul Banatului din Timișoara.

Important nod de cale ferată, gara Voiteni este situată la 1 km vest de actuala vatră a satului Voiteg.

Vecinii localității Voiteg sunt:

- la Est - Folea și Birda
- la Vest - Ciacova și Ghilad
- la Nord - Jebel
- la Sud - Opatita și Deta

În secolul XIV-lea este pomenit cneazul Teodor din Voiteg care stăpânea până la Deta, jud. Caraș și până dincolo de Timiș, satul Gad cât și numeroase sate, astăzi dispărute din comitatele Cenad, Caraș și Timiș. În 1322 regele Carol Robert întărește vânzarea unor sate și biserici de către fiii lui Teodor Nicolae și Iron magistrului Gall. Acest act a fost apoi întărit de judele curții regale Emeric Bebek în 1329-12 mai la Esztergan.

Voitegul dănuie pe vechea vatră până la începutul secolului XVIII în timpul împărătesei Maria Terezia. În anul 1739 s-a

ivit ciuma în Banat, făcând victime probabil și în Voiteg. Acest fapt a determinat locuitorii să părăsească vechea vatră a satului, stabilindu-se în două locuri: actuala vatră la 1 km Est de calea ferată și o altă parte la 3 km de vatra actuală, actualmente satul Folea.

Bătrânii din sat spun că strămoșii lor vorbeau că numele de Folea provine din denumirea de Bolea, cum s-a numit în vechime a doua vatră a satului.

Noul sat Voiteg a început a fi clădit în anul 1776 după un plan aprobat de guvernatorul Banatului din acea vreme, italianul Iosif Brigido, plan aflat în istoria Banatului, a lui Griselini, tipărit în 1775. Conform planului, localitatea Voiteg este cea mai simetrică și ordonată comună din Banat (un pătrat perfect cu străzi largi de 30-40 m).

În anul 1776 când împărăteasa Maria Tereza împarte Banatul în 3 județe (comitate), Voitegul revine comitatului Timiș.

După venirea în Voiteg a coloniștilor de etnie germană - șvabii - din cauză că nu se mai aflau locuri de casă pentru aceștia, conform mărturiilor bătrânilor satului, un șvab pe nume Karl a dat o parte din moșia sa conașionalilor șvabi pentru construirea de case. Așa apare actuala parte a Voitegului, în spatele „gropilor”, numită „Karlichdorf-satul lui Karl”.

Până în 1989 satul Voiteg cuprinde în proporție aproximativ egală etnici germani (svabi) și români. Actualmente etnicii germani pot fi numărați pe degetele unei mâini.

În 1777 Teodor Iancovici - director școlar din Timișoara, raportează gabernicului starea școlilor din Banat, iar în parohia Voiteg, prot. Ciacova se arată că la acea dată nu era școală.

ISTORICUL BISERICII PAROHIALE

Conform mărturiilor bătrânilor din localitatea Voiteg, după mutarea acesteia pe noua

vatră în 1776, în Voiteg era o biserică de lemn situată pe vatra actualii biserici de piatră. Aceasta a ars în anul 1900 și fiind asigurată la o bancă din Viena, cu banii obținuți din asigurări și contribuția credincioșilor în 1906 a început construcția actualii biserici din cărămidă, construcție terminată în 1907.

Biserica are hramul Sf. Mare Mucenic Gheorghe, este în formă de navă având dimensiunile 25 m lungime, 10 m lățime, 12 m înălțime, cu o turlă de cărămidă și tablă de 15 m înălțime. În anul 1769 este pomenit preotul Andrei Popovici, hirotonit la 26.03.1769. În Sfântul Altar pe o inscripție se află lista preoților cunoscuți după cum urmează:

- Petru Barbulovici - 1767
- Andrei Popovici - 1779-1784
- Ioan Popovici - 1784-1808
- Simion Țăranu - 1790-1829
- Spiridon Popovici - 1808-1834
- Țăranu Ștefan I - 1829-1840
- Popovici Teodor - 1834-1840
- Țăranu Ștefan II - 1840-1845
- Țăranu Nicolae - 1845-1865
- Țăranu Ștefan III - 1865-1875
- Țăranu Ștefan IV - 1875-1925

În 1937 încetează păstoria de 147 de ani a Voitegului de către familia Țăranu.

Cei doi fii ai lui Țăranu IV, Dimitrie este preot la Ghilad și Alex este învățător și director de școală până în 1935.

- va urma -

Foaia de Cenei

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Una e să stai în fața calculatorului când ai ceva de făcut și alta e să pierzi timpul

- urmare din numărul trecut -

La doar 16 ani ai săi, Alisa mi-a lăsat impresia că stau de vorbă cu un adult. De la peisaje creionate într-un mod aparte la o ușurință a dialogului, frumoasa domnișoară a reușit să trateze cu o maturitate rar întâlnită toate subiectele discutate.

Spune-mi Alisa, cum te-ai gândit să mergi la Cenei să dezvolți acel proiect și să le vorbești eleviilor din satul tău natal despre rețelele de socializare?

► Am primit pe e-mail o invitație pentru activități în săptămâna „Școala Altfel”. Noi am făcut prezentări la clasă, am făcut și la Colegiu, am vorbit în fața copiilor, iar pe lista de activități erau propuse următoarele: reportaj la radio, articol la ziar, prezentare în fața clasei, campanie stradală. Eu mi-am propus să bifez cât mai multe dintre ele și am reușit să facem și campanie stradală împreună cu echipa mea, am făcut și reportaj la radio, apoi articol la ziar. Deși am mai prezentat în fața clasei și am crezut că nu o să fie foarte greu, pot să spun că am avut emoții foarte mari la Cenei. Mă gândeam că or să mă vadă profesorii, o să mă studieze, o să mă analizeze și îmi era frică să nu

greșesc. Nu știam dacă o să fie copiii receptivi, exista varianta să fie răutăcioși și să reacționeze urât pentru că și eu sunt copil și puteau să nu mă ia în serios. Dar nu a fost deloc așa, au fost foarte drăguți și au ascultat cu plăcere.

Ai vorbit despre această rețea de socializare, spune-mi dacă ție și se pare că generația ta pierde prea mult timp cu Facebook-ul și dacă este asta o problemă?

► Internetul este foarte bun în zilele noastre, ne ajută mult și la studiu, de foarte multe ori găsim informații, dar pierdem prea mult timp, într-adevăr, cu telefoanele și cu rețelele de socializare. Una e să stai în fața calculatorului când ai ceva de făcut și alta e să pierzi timpul. De multe ori îl consider timp pierdut.

Cum îți petreci tu timpul liber?

► În timpul școlii mai ies în oraș sau mai am activități, mai merg la centrul Salvați Copiii, unde îi ajutam pe cei mai mici la teme. Încerc să mai stau cu frații mei, să petrec timpul cu ei, iar dacă nu am nicio activitate în Timișoara prefer să plec la Cenei. Îmi place mult la sat, îmi amintesc de copilărie. Avem în spatele grădinii o baltă, care la apus este foarte frumoasă, ador să o privesc. De multe ori stau pe terasă și mă uit la curte, îmi place să văd natura și să studiez oamenii.

Alisa Tania TODOROV - elevă

Ascultându-te îmi dau seama că ești un om de literă, un om care pune suflet în cuvânt. Spune-mi dacă ai un poet care te face să iubești poezia?

► Îmi place foarte mult Nichita Stănescu, iar ca și scriitor de proză îl prefer pe Liviu Rebreanu. Îmi plac scriitorii români, mi se pare că au un stil aparte, părerea mea este că dacă s-ar traduce lucrările nu ar avea aceeași amploare.

Nu aș vrea să abandonăm subiectul satului tău natal și am să te rog să-mi zugrăvești în amintiri Ceneiul.

► Am amintiri de copil, amintiri de la joacă, chiar zilele astea am mers cu sora mea pe strada noastră din Cenei și ne-am amintit cum ne ascundeam în șanț, ne amuzam de faptul cum gândeam pe atunci, credeam că nu ne vede nimeni.

Ți-ai ales un model în viață, un model pentru care încă din copilărie ai avut admirație?

► Încerc să culeg tot ce-i mai bun din fiecare și nu vreau să-mi aleg un model pentru că aș putea fi dezamăgită. Îmi place să culeg câte puțin din fiecare persoană pe care o văd și cred că oamenii alcătuiesc un puzzle, fiecare om ia ceva din celălalt și tot așa.

- va urma -

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

GENEROS ȘI ÎN CEASUL MORȚII

Sandra ȘTEFANOV

Născut din tată botezat Ioan și mamă numită Elisabeta, Ioan Balauer a avut o familie înstărită ca multe alte familii de etnici germani din Cenei. Deținători de mult pământ arabil și animale, țineau oameni săraci care lucrau pentru ei. Au fost gazde excepționale, mereu se purtau frumos cu cei care-i slujeau.

Fiul Ioan (Hanți) a lucrat până la pensie într-o echipă de construcții din Timișoara. Din spusele prietenilor lui, Hanți era un prieten foarte bun, bine educat, căruia îi plăcea să citească mult, sociabil și cu mult umor. A iubit enorm o fată, care probabil nu i-a răspuns cu aceeași intensitate și care după o vreme l-a părăsit. După acest moment al vieții sale s-a izolat de toată lumea și-a creat o lume a lui, doar de el știută. A refuzat să plece în Germania așa cum au plecat toți etnicii germani.

După ce a intrat în pensie a venit acasă în Cenei, i-au murit părinții și nu mai avea pe nimeni. Ca să aibă o ocupație și-a cumpărat capre și a început să le crească, mergea zilnic cu ele la păscut.

La vârsta de 86 de ani, boala, neputința, bătrânețea l-au ajuns și pe el. Era o fire hotărâtă și nu accepta ajutor de la nimeni.

Îi datorăm respect și mulțumiri pentru cele 50 de hectare de pământ arabil care le-a lăsat primăriei pentru a fi date celor veniți în Cenei angajați la I.A.S sau C.A.P, care nu dețin pământ arabil.

În data de 7 august 2015 candela vieții lui s-a stins. Din câte le-am cunoscut aș putea să spun că dacă ar mai avea cuvinte le-ar folosi pentru a mulțumi domnului primar Gabriel Ilaș, doamnei viceprimar Rozalia Ozlanti și tuturor celor care s-au implicat pentru a-l înmormânta. Asemenea și prietenului și vecinului Ioan Feldman care a venit de curând în Cenei cu soția.

La înmormântarea lui au venit mulți săteni.

Dumnezeu să-l odihnească!

Cenei, 11.08.2015

DIN RECUNOȘȚINȚĂ PENTRU CEI DE LÂNGĂ NOI

Silvia FECHETE

Ducăuși, veseli și curioși, cei cinci copii ai familiei Moldovan pot fi un exemplu pentru mulți alții. Începând cu cel mai mare, Sebi, care are opt anișori și este premiant la școală, toți și-ar împărți bucata de pâine dacă ar putea și mai ales, dacă ar avea. În schimb, ei își întind mânuțele ca să te ducă în camera lor, asta pot ei să ofere și o fac cu ini-

ma deschisă. După Sebi, urmează Alberto (6 ani), Erica (5 ani), Maria (trei ani) și Rebecca în vârstă de doi anișori. Părinții lor sunt Cosmin și Simona, cei doi trăiesc în concubinaj și duc un trai greu, de azi pe mâine. Jurnalul regional „Banatul” le-a ascultat povestea și a hotărât să facă loc în paginile sale și pentru un asemenea material, căci cum altfel am putea vorbi de unitate, dacă nu ajutându-ne semenii. Suferința unește, ne spune Constantin Noica. Nu putem fi indiferenți la faptul că locuiesc în apartamentul unui binevoitor, care plecat fiind în străinătate i-a lăsat și stea acolo, temporar. Locuința este situată în afara comunei, lucru care o obligă pe Simona să parcurgă, zilnic, pe jos, pentru a duce copiii la școală și grădiniță, un kilometru și jumătate dus și încă atâta la întors. Cosmin muncește acum la ferma de vaci „Cojochim” din Cenei, și cu toate că se descurcă greu, nu vor să renunțe la micuții pentru care nutresc atâta dragoste. Vom încheia fără a da vreun sfat și fără a îndemna, ci prin cuvintele pe care le auzim atât de des din Scriptură: „Dăruind vei dobândi”, „Fii milostiv, precum și Tatăl nostru este”, „Mâinile care ajută sunt mai sfinte decât cele care se roagă”.

Foaia de Birchis

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Mi se pare un lucru extrem de util, felul în care se armonizează aici, interesele noastre comune

Ioan GUȚU - primar al comunei Birchis

Am promis la plecarea mea din Birchis că voi fi prezentă în cea de-a doua parte a lunii iulie, în Dobrogea, la întâlnirea primarilor din țară, cu administrații afiliate Asociației Comunelor din România. Și m-am ținut de cuvânt. Și nu regret! Cum să regreți o întâlnire cu cei mai reprezentativi edili ai țării? Cu atât mai mult cu cât, în astfel de momente, oamenii sunt mai destinși, deci ușor mai amabili.

Printre acești gospodari, se afla și domnul Ioan Guțu, primarul comunei noastre.

Am stat cu domnia sa, de vorbă și lucru neașteptat, deși aflat la o întrunire extrem de importantă prin multitudinea problemelor aflate pe ordinea de zi a sesiunii, Birchisul revenea obsesiv în dialogul nostru.

Sunteți, domnule primar, după cum am înțeles, un om pe care Asociația Comunelor din România,

se poate sprijini cu încredere deplină în activitatea sa.

► Vreau să cred că este așa. Și mi se pare un lucru extrem de util, felul în care se armonizează aici, interesele noastre comune. Dealtfel, promovarea unei forme optime de colaborare între cele 1489 de comune, membre ale asociației mi se pare extrem de utilă.

Cum a fost întâlnirea cu această parte marină a țării?

► Vin de ani buni la întâlnirile Asociației Comunelor din România din acest motiv, Dobrogea îmi este o regiune cunoscută, dar nu atâta încât să nu aflu la fiecare nouă vizită, ceva de admirat. Ca de pildă?

► M-a impresionat să aflu că Dobrogea, jud. Constanța, în cazul nostru, are un foarte mare număr de mănăstiri. Preasfințitul Teodosie a acordat o atenție deosebită acestor lăcașuri de cult.

Sunteți mulțumit de realizările asociației?

► Da, la orice astfel de întâlnire, nu numai că se analizează problemele complexe ale co-

munelor din România, dar se și prezintă soluții la probleme identificate. Ba, unele din sugestiile noastre s-au regăsit, de-a lungul timpului, în chiar programul de guvernare.

Cât timp durează sesiunea?

► Aproximativ 5 zile, dar și o zi dacă ar dura, mie tot mi-ar fi dor de Birchisul meu.

Sunteți prea mult al locului.

► Sunt prea mult al Banatului, știți, domnișoară, pentru mine, cum spune domnul președinte Todî, Țara Banatului reprezintă cel mai prețios dar făcut nouă de Dumnezeu.

Revenind la țelurile asociației, aș dori să vă mai întreb dacă ea desfășoară și activități de perfecționare profesională.

► Desigur, atât pentru aleși locali cât și pentru personalul contractual din administrația publică locală.

Domnule primar, vă mulțumesc!

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

POEZII AI COMUNEI NOASTRE

Sarea în bucate

ELEV: VALERIA URSA, CLASA A V-A, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU MOCIONI” BIRCHIS

Prof. îndrumător: ADINA IGNAT

Fata de împărat era isteasă
Era deșteaptă și frumoasă,
Dar împăratul fără minte
A dat-o afară din împărăție.

Ea căuta acum adăpostire
Să meargă la o altă-mpărăție
Și a găsit la chelăreasă
Unde lumea era frumoasă.

Regina însă o iubea

Și ea mult o înțelegea
Căci era ca fata sa
Și toată lumea o iubea.

Regele avea un prinț
El avea foarte mult bun simț
Era atent și chiar frumos,
Era perfect să-i fie soț.

Într-o zi el a venit cu răni
Și fata i-a dat apă în multe căni,

A avut grijă de el zi și noapte
Și îi vorbea mereu în șoapte.

Și a venit ziua aleasă,
Când prințesa deveni mireasă,
S-a măritat cu acel prinț
Și porțile sunau „ring”, „ring”.

A venit și tatăl ei
La masa îmbelșugată
Și toți mâncau cu mare poftă

Dar el nu lua nicio bucată.

Și fata-i zise că nu pusese
Niciun pic de sare în mâncare
Și îi mai spuse fata cu credință,
Cu suflet bun, plin de bunăvoință

Că fără sare în mâncare
Aceasta nu ar avea gust bun defel
Și tatăl acum înțelese totul
Și o primi din nou acasă lângă el.

Olarii din Birchis

DOMNICA FLORESCU - prof. Birchis

Olarii din Birchis își procurau materia primă pentru confecționarea vaselor din locuri diferite:

Pământul din care se produceau numai „oale roșii smălțuite” îl extrăgeau din pășunea satului (care începea din capătul uliței cu Șidăl) din galerii săpate la adâncime mică 30 - 40 cm, lutul din care modelau „oale albe nesmlțuite” îl aduceau de la Zolt, Jupânești, Curtea, Mîtnicul Mic extrăgându-l de la 1,5 - 3 m.

Distincția pe care olarii o făceau între pământ și lut se baza pe culoarea, plasticitatea și rezistența la foc a celor două calități de materie primă (lutul era mai alb, mai ușor de modelat și mai rezistent la foc).

Conduși de o lungă experiență, olarii au deprins tehnica de a aduce materiei prime corecțiile necesare: astfel pământul din dealul satului nu îl mai amestecau decât cu o cantitate minimă de nisip, absolut necesară frământării cu piciorul, iar pentru înobilarea lui se adăugau la trei părți pământ, o parte lut. Pentru ornare se folosea lutul alb sau piatra albă de Crivins, din care se obținea „albeala”, piatra neagră de la Pîrnești pentru vopsea numită „broșcean” și pământ roșu cu aspect feruginos extras din deal sau de pe firul pârâului pentru „roșeală”.

DRAGOSTEA CARE ADUCE LA BIRCHIS

Silvia FECHETE

Pe Camelia Todorescu dragostea a adus-o la Birchis, iar de aproape 13 ani se ocupă în cardul administrației locale de departamentul de asistență socială. Născută și crescută în Târgu Jiu, viața i-a fost până acum o călătorie. Dezamăgită de perspectivele sărace pe care această țară ni le oferă, Camelia se consolează zilnic cu familia frumoasă pe care o are.

Am făcut facultatea la Timișoara, acolo l-am cunoscut pe soțul meu, ne-am căsătorit și așa am ajuns la Birchis. Sunt

aici din 2003. Viața e grea fiindcă în afară de școală, de primărie, de spitalul de la Căpâlnaș, în zonă nu mai e nimic. Înainte, oamenii țineau animale, mai vindeau câte un vișel, porci, acum nu mai e nici asta, îi obligă să meargă după aviz, să scoată certificat de producător, lucru care costă bani și nu se mai rentează. Până și oamenii s-au săturat, nici animale nu le mai trebuie. La asistență socială ne întâlnim cu de toate, suntem multifuncționali, eu mă ocup de anchete, de dosare. O mulțime de divorțuri, astăzi lumea divorțează și nici nu se mai uită înapoi. Infidelitatea și situația financiară sunt motivele cele mai întâlnite în aceste cazuri. Stau și mă gândesc la mine, am un venit foarte mic, de 700 de lei. Fac zilnic naveta de la Căpâlnaș, se duc, lunar, cel puțin 200 de lei pe combustibil și mai rămân cu 500 de lei. Vă dați seama cum e la cei care nu au deloc și mai au și doi, trei copii.

Din lada cu zestre

- va urma -

Foaia de Vermeș

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Sprrijinul primăriei a fost de nota zece

Sorina NESCOVICI - medic

Dotat cu tot ce trebuie, într-o curățenie exemplară și cu un nou medic care să se îngrijească de sănătatea localnicilor, cabinetul medical din Vermeș a devenit neîncăpător.

Pe doamna doctor Sorina Nescovici am cunoscut-o chiar în cabinetul care de doar câteva zile îi devenise casă.

Dedicată muncii sale, alintul de albinuță i s-ar potrivi grozav. Am reușit să smulg câteva minute din programul încărcat și să stăm puțin de vorbă.

Din începuturile discuției noastre, am să vă întreb doamna doctor ce v-a adus la Vermeș?

► A fost loc liber la Vermeș și de aceea am venit aici.

Sunteți de două săptămâni practic aici, care este prima impresie?

► Impresia a fost bună încă de la început. Eu pot să înțeleg că oamenii sunt foarte nerăbdători, sistemul s-a schimbat puțin față de cum s-a lucrat, acum se lucrează în timp real, cu carduri. Ați văzut, ați stat zece minute și ați văzut ce înseamnă. Avem de a face cu foarte mulți oameni în vârstă, eu mai am o specializare, am lucrat în planning cu foarte mult tineret, este o schimbare, dar cu răbdare, oamenii o să se obișnuiască. Am înțeles că localnicii au fost fără medic o perioadă de timp și s-au adunat probleme.

Ați întâmpinat probleme deosebite în scurtul timp petrecut aici?

► Nu, probleme deosebite nu. Trebuie să stai de vorbă cu toată lumea, trebuie să le explici, oamenii nu înțeleg de ce trebuie înscrisi, trebuie

activate cardurile, lucrurile astea necesită timp.

Care este povestea cu cardurile, să o explicăm aici pe larg pentru cei care citesc „Foaia de Vermeș”?

► În primul rând oamenii trebuie să știe că trebuie să se înscrie, asta e primul pas, apoi trebuie să-și valideze cardul, ca apoi la fiecare consultație, nu doar la medicul de familie, trebuie prezentat cardul de sănătate. Important este să aibă întotdeauna cardul la el.

Spuneți-mi, vă rog, între ce interval orar pot oamenii, și trebuie să știe că se pot prezenta pentru eliberarea de rețete?

► De marți până vineri de la 8:30 până la 13:30 după care merg la domiciliu și luna de la 12-17.

Pentru că văd că este ora 14 și încă este plin.

► Este plin pentru că mulți nu înțeleg sistemul, acum fac eu un efort și stau peste program. Am stat uneori și până la 8:30. Încerc să-i înscriu pe toți și să le validez cardul.

Care sunt afecțiunile cu care v-ați confruntat cel mai des până acum?

► Până acum pot să vă spun că este o mare patologie pe hipertensiunea arterială. De profilul local nu prea pot să vă povestesc pentru că a fost prea scurt timpul și nu pot să-mi dau seama în două săptămâni.

Nu aș vrea să vorbim atât de mult de problemele medicale, aș vrea să ne concentrăm pe dumneavoastră, sunteți nouă în sat, cum se zice și aș vrea să vă întreb dacă ați fost întâmpinată bine, dacă aveți o colaborare bună cu celelalte instituții, cu primăria?

► Da, colaborez foarte bine. Am toată stima și respectul pentru tot ce înseamnă autorități locale. Tot sprijinul din partea primăriei aș putea spune că a fost de nota zece.

Am văzut că aveți chiar și o farmacie aici.

► Da, e foarte avantajos. Este acum o mică problemă, am înțeles că doamna farmacistă termină mai repede programul decât mine, dar asta sunt probleme organizatorice, care probabil se vor rezolva în timp. Și probabil că și aceste cozi se vor termina în momentul în care eu le voi studia fișa, nu se poate să vină un pacient să-mi spună „eu vreau asta”, nu merge așa, trebuie studiată fișa, scrisorile medicale, trebuie să le explici dacă au nevoie sau nu de aceea medicamentație.

E mai greu cu mentalitatea oamenilor în mediul rural?

► Nu, oamenii înțeleg, trebuie doar ca cineva să le explice.

Sunteți martori, astăzi, al unui exod al medicilor în străinătate, nu v-ați gândit niciodată să plecați?

► Eu sunt mai conservatoare de felul meu.

Sunteți bănățeană?

► Jumătate bănățeană, jumătatea sârboaică.

Ați rămas fidelă Țării Banatului. Salariul știm cu toții cum este, putem spune că este o meserie care ține de suflet?

► În general cine nu iubește medicina nu o poate practica.

Cum de v-ați îndreptat către medicină?

► Știam de mic copil că asta vreau să fac. Tatăl meu și-a dorit foarte mult să fiu medic.

Spuneți-mi, vă rog, ce gânduri la transmiteți celor care citesc „Foaia de Vermeș” acum la începuturile dumneavoastră în comună?

► Din partea mea numai gânduri bune și puțin mai multă răbdare. Am venit cu gânduri bune și frumoase și sper ca așa să fie și percepute.

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

„Cu sprijinul primarului nostru ne-am mobilizat exemplar”

GERSON TEACĂ

La sfârșitul lunii iulie am participat în republica Serbia la un superb festival organizat de Municipality Kladovo, alături de multe alte formații din Europa. La invitația domnului consul general al României la Zajecar Iulian Nițu și a managerului municipalității din Kladovo, domnul Radisav Cućlanović, în decursul a numai două zile, cu sprijinul domnului primar Ion Iacob Damian, ne-am mobilizat exemplar pentru a putea efectua deplasarea în cele mai decente condiții în republica Serbia (transport, documente, și mai ales repetiții).

La o săptămână după aceea, în 2 august am

fost pe scena de la Grindu Petrii, comuna Darova, la prima ediție a Festivalului zonal de folclor, o manifestare organizată exemplar de vecinii noștri de peste deal, din județul Timiș.

ÎN ATENȚIA CETĂȚENILOR NOȘTRI- PREVENIRE

FERIȚI-VĂ DE ESCROCII!

Dacă primiți oferte de reparații la prețuri avantajoase a jgeaburilor și burlanelor casei dumneavoastră este bine să aveți în vedere:

- nu acceptați ca astfel de servicii să fie efectuate de persoane fizice, care se oferă să le facă la prețuri avantajoase aparent derizorii. Este foarte probabil ca aceștia să fie escrocii;

- aceștia se oferă să înlocuiască porțiuni mici, defecte ale jgeaburilor/burlanelor, însă după ce termină lucrarea pretind sume mari de bani, mult mai mari decât cele din oferta inițială;

- dacă beneficiarul refuză plata, escrocii se transformă în adevărați tâlhari care vă amenință folosind uneori cuțite sau vă agresează fizic;

- escrocii pot fi identificați după mustață, pălăriile cu boruri largi pe care le poartă etc.

- ei vizează persoane vârstnice care locuiesc singure sau doar cu partenerul;

- nu permiteți accesul unor străini în casa dumneavoastră.

Nu dați curs solicitărilor unor persoane care vă sună la telefon, iar sub pretextul că un membru al familiei a avut un accident, vă cer sume mari de bani pe care să îi trimiteți într-un cont. În astfel de situații contactați-vă copiii, vecinii sau persoanele cunoscute care vă pot confirma starea de fapt.

Contactați în orice situație organele de poliție.

Rubric ÎNTREȚINUTĂ DE POLIȚIA COMUNEI VERMEȘ

Foaiia F de Lugoj

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

ATAȘATUL CULTURAL AL S.U.A. ÎN VIZITĂ LA PRIMĂRIA LUĞOJ

CARMEN POPESCU

Marți, 21 iulie, prof. ing. Francisc Boldea, Primarul Municipiului Lugoj a primit-o la sediul instituției pe doamna Marjorie A. Stern, atașat cultural în cadrul Ambasadei Statelor Unite ale Americii la București. Aceasta a fost însoțită de dl Steven Ausnit, unul dintre cei mai importanți investitori străini din orașul nostru, fiu al marelui industriaș interbelic Max Ausnit și de domnii Gabriel și Gigel Olariu. Oaspeții participă în această perioadă la școala de vară „Holocaustul din România între istorie și receptare” organizată la Surduc de către Institutul Național pentru Studiul Holocaustului din România „Elie Wiesel”, unde doamna Marjorie A. Stern va face o prezentare cu tema Istoria Antisemitismului în S.U.A.

Primarul municipiului a adresat oaspeților un cuvânt de bun venit, după care a făcut o scurtă prezentare a orașului Lugoj, a climatului de bună înțelegere dintre etniile și confesiunile religioa-

se de aici precum și a principalelor probleme în care se implică municipalitatea, cu precădere a celor de ordin social.

În replică, doamna Marjorie A. Stern a avut cuvinte de apreciere la adresa Municipiului Lugoj și a Muzeului de Istorie și Etnografie pe care l-a vizitat. În cuvântul său a menționat preocupările permanente ale ambasadei americane în direcția sprijinirii luptei de combatere a discriminării de orice fel, a antisemitismului, rasismului și de a face cunoscută istoria acestor perioade nefaste din istoria omenirii în rândul tineretului pentru ca pe viitor să fie evitată repetarea lor.

În cadrul întâlnirii, ambele părți au abordat și problemele persoanelor cu dizabilități și rolul municipalității lugojene în sprijinirea permanentă a acestui segment de populație.

ȘANTIERE, MUNCĂ ȘI REZULTATE ÎN LUĞOJ

ANA MARIA POPA

După încheierea lucrărilor de asfaltare a străzii Smârdan, programul de reabilitare a străzilor din municipiu a continuat cu strada Alexandru Vlahuță unde lucrările au demarat în cursul zilei de 24 iulie. Urmează apoi asfaltarea străzilor Teiului și 1 Mai.

În cadrul programului de reabilitare a trotuarelor prin dalare, după finalizarea lucrărilor pe strada Anișoara Odeanu a început dalarea trotuarelor de pe strada Oltului după care lucrările se vor muta pe strada Narciselor și în parcul din cartierul Micro I.

Au fost montate borduri pe străzile Casian Munteanu, Pescarilor și Smârdan, străzi pe care se va interveni în cadrul programului de asfaltare a trotuarelor. După încheierea bransamentelor se vor monta bordurile și pe strada 1 Mai.

În această perioadă se lucrează și la reabilitarea Casei Brediceniilor. S-a igienizat curtea și în prezent se repară acoperișul. În interior se scot podelele și se toarnă șapa în vederea montării pardoselii.

În ceea ce privește realizarea de parcări și sistematizarea cartierului Micro I, după montarea bordurilor și execuția pavajelor sunt în plină desfășurare lucrările de asfaltare.

SPITALUL LUĞOJEAN ÎNVESTEȘTE 150.000 DE EURO ÎN APARATURĂ MEDICALĂ

CARMEN POPESCU

Spitalul Municipal „Teodor Andrei” derulează anul acesta o serie de programe de reabilitare și investiții finanțate de către bugetul local, respectiv de Unitatea de Management de la Budapesta, în urma proiectului Huro, cu Ungaria.

Spitalul urmează să primească peste 150.000 de euro, sumă ce reprezintă diferența între suma inițială aprobată prin proiectul Huro și ceea ce s-a consumat până la finele proiectului.

Din bonusurile pe care spitalul le-a încasat, consiliul director al instituției a hotărât dotarea cu aparatură medicală și alte dotări pentru serviciul de primiri urgență.

Astfel, spitalul va avea în folosință un analizor biochimic, care la momentul actual este recepționat deja, un analizor hematologie și un analizor imunologie.

În suma primită va intra și achiziționarea a două monitoare pacient, unui defibrilator, unei pompe de infuzie, unei lampe UV, unui ecograf Doppler color, două holttere, trei pulsoximetre, o targă medicală și o ambulanță electrică.

Tot în proiectul de investiții al spitalului sunt incluse și achiziționarea unui EKG, unui transductor liniar, unui ventilator mecanic, un kit de intubație, o stație de diagnosticare, trei paturi cu motor, pentru compartimentul primiri urgențe.

VOLEIBALISTELE DE LA CSM LUĞOJ AU RELUAT PREGĂTIREA

ANDRADA CĂDARIU

Reunit într-o primă formulă ce include jucătoarele tinere, CSM Lugoj prin antrenorul Valerijan Luka, ajutat de Uglesă Segrt și Vasile Canea, optează pentru un start de pregătire etapizat.

Primele jucătoare convocate la pregătire au fost Jasmina Petromăneanț, Mădălina Șonda, Ramona Rus, Bianca Albăstroiu, Ivana Milanovic și Irina Andreica.

Alături de acestea a fost prezentă și o foarte tânără jucătoare de la CSS Lugoj, Georgiana

Popa, care va face antrenamente alături de lotul divizionar, deși abia a împlinit 14 ani.

Vor fi așteptate la pregătire Adriana Rotaru, Gabriela Bălae, Laura Lungu, Ionela Canea, Luminița Trombițaș, dar și ultimul transfer al echipei. Ultima care va reveni la pregătire este americanca Krista De Geest, pe 20 august.

CSM Lugoj se va pregăti în prima parte pe plan local, antrenamentele fiind cele de reacomodare la efort, dar și de individualizare, după care se va pleca, pe 25 august, într-un cantonament în Serbia.

Foaia de Fârliug

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Și atunci întrebarea este: oare pentru ce m-au condamnat?

Ioan BORDUZ - primar al comunei Fârliug

- urmare din numărul trecut -

Domnule Ioan Borduz, dumneavoastră sunteți nu bătrân, sunteți un om vechi, cum spunea Caragiale, pentru tinerii care vor citi acest interviu vreau să-mi răspundeți la următoarea întrebare. În vremea atât de blamată de până în 1989, dacă un primar, asemeni domniei voastre, ar fi procedat cum ați procedat dumneavoastră, credeți că s-ar fi ajuns tot la această suspendare?

► Cu siguranță nu, cu siguranță era premiat. Eu nu aș fi dorit să fiu nicidecum premiat în acest caz, dar aș fi vrut să se recunoască meritul meu și a celor care fac parte din echipa mea, din primărie și din Consiliul Local, care au fost absolut de acord, ba chiar au considerat necesară această piață acoperită. Până la urmă noi eram dispuși să plătim din bugetul local dacă bugetul alocat acestui proiect s-ar fi terminat. Eu sunt condamnat pentru că aș fi scris „bun de plată” pe diferite facturi ale celor care au construit această piață și obiectivul de la Dezești. Împreună cu

contabila am scris „bun de plată” pentru că ei și-au făcut treaba, deci ei au făcut obiectivul care era trecut în proiect, eu neavând calitatea și nici capacitatea și nici dreptul legal de a-l controla pe el. Dacă el a plătit terțe persoane care l-au ajutat în această construcție, nu era obligația mea să-l

Piața care confirmă că nicio faptă bună nu rămâne nepedepsită

controlez, dar de fapt instanța nu a ținut cont de asta, n-a ținut nici DNA-ul cont că eu de fapt nu aveam drept de control asupra lui.

Domnule Ioan Borduz, sunteți condamnat pentru nicio vină, vă poate mâhni atât de mult acest lucru încât să văduviți comunitatea de un nou mandat la care să candidați?

► Cu siguranță nu, asta dimpotrivă, mă ambiționează și mai tare, însă vreau să vă spun că dacă nu eram un om puternic nu știu dacă aș fi rezistat. Până la urmă indiferent cât de puternic ai fi, atunci când ai nopți pe care nu le dormi gândindu-te la faptul că ești condamnat pentru că încerci să faci bine, pentru că am cheltuit până la ultimul bănuț pentru folosul comunității, este imposibil să nu te afecteze. Repet, din niciun act, din nicio anchetă nu rezultă că mi-aș fi însușit vreun leu, dimpotrivă, ci pentru că am folosit banii în interesul proiectului, numai că nu exista în proiect această piață acoperită, deși erau bani. Articolul 9 din contract dă dreptul directorului de proiect să folosească 15% din suma totală pentru a construi sau a face ceva în interesul proiectului, nici de acest punct nu s-a ținut cont. Și atunci întrebarea este: oare pentru ce m-au condamnat?

INTERVIU REALIZAT DE
Silvia FECHETE

COMUNA BĂNĂȚENILOR DE FRUNCE

Adriana SARARU

Comuna Fârliug este parte a Banatului de munte, așezată în nordul județului Caraș-Severin la aproximativ 35 km depărtare față de municipiul reședință de județ-Reșița, 100 km depărtare față de municipiul Timișoara, 45 km depărtare față de municipiul Caransebeș și aproximativ 26 km depărtare de localitatea Lugoj.

Comuna Fârliug se întinde pe o suprafață de 13047 ha, dintre care 526 ha teren intravilan și este alcătuită teritorial din șase localități rurale, respectiv: Fârliug – localitatea reședință de comună, Dezești, Scăiuș, Remetea-Pogănici, Duleu și Valea-Mare care adună împreună 1253 de gospodării.

Populația comunei Fârliug este formată din 2263 „bănățeni dă frunce”. De veți trece vreodată prin Fârliug veți remarca cu siguranță, că fârliugenii sunt oameni gospodari, mândri și gazde bune ce vă vor trata cu ospitalitate dacă le treceți pragurile.

PLAN STRATEGIC 2014-2021

CONSULTARE COMUNITARĂ:
PRIORITĂȚI DE DEZVOLTARE A COMUNEI
ȘEDINȚA GRUPULUI CONSULTATIV

SFATUL MEDICULUI

RECOMANDĂRI PENTRU TEMPERATURILE EXTREME DIN ACEASTĂ PERIOADĂ CANICULARĂ

dr. Caius GHELESIAN

- Evitarea pe cât este posibil a expunerii la soare între orele 11-18.
- Dacă aveți aer condiționat reglați aparatul încât temperatura să fie cu cinci grade mai mică decât temperatura ambientală.
- Purtați pălării de soare, haine lejere din fibre naturale și culori deschise.
- Beți zilnic doi litri de lichide (apă plată, ceaiuri, sucuri naturale de fructe), nu consumați alcool (inclusiv bere sau vin) deoarece favorizează deshidratarea și reduce capaci-

tatea organismului de a lupta împotriva căldurii.

- Evitați băuturile cu conținut ridicat de cofeină (cafea, cola) sau de zahăr (sucuri carbogazoase) deoarece acestea sunt diuretice.
- Consumați fructe și legume proaspete (pepene galben sau roșu, castraveți, roșii) deoarece acestea conțin o cantitate mare de apă.
- Evitați activitățile în exterior care necesită un consum mare de energie (sport, grădinărit).
- Se vor consuma numai alimente proaspete din magazinele care dispun de instalații frigorifice funcționale de păstrare a alimentelor, se va evita consumul de alimente ușor perisabile.

- Persoanele cu afecțiuni cronice să consulte medicul de familie în vederea adaptării schemei terapeutice la condițiile existente.
- Menținerea igienei personale și efectuarea a minimum două dușuri pe zi.
- Limitarea creșterii temperaturii în locuințe: închideți ferestrele expuse la soare, trageți jaluzelele și/sau draperiile; tineți ferestrele închise pe toată perioada cât temperatura exterioară este superioară celei din locuință; deschideți ferestrele seara târziu, noaptea și dimineața devreme provocând curenți de aer pe perioada cât temperatura este inferioară celei din locuință.

12.08.2015 - Fârliug

Foaia de Eforie

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Edili ai Dobrogei apostolice

Ion Ovidiu Brăiloiu

Vasile TODI

Atunci când am acceptat să extindem aria de exprimare publicistică a Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, am ales ca prim cap de pod Dobrogea și pentru că Dobrogea are, asemeni Banatului, sufletul în multe învelișuri lingvistice, religioase și... viticole.

Chiar acum când scriu aceste rânduri, trăiesc bucuria primirii unui vin de Niculițel, locul de pătımire al Sfinților Zotic, Atal, Camasie și Filip, martirizați în aceeași perioadă de apos-

tazie romană de la sfârșitul secolului al III-lea. Este un vin care cu certitudine, mă va ajuta să aleg bine din CV-urile primite pentru angajare, pe cei care au făcut școala cu creionul în mână, de cei care au târâit-o cu smartphone-ul.

Spuneam odată că Dobrogea înseamnă pentru mine pădure și mare, câmpie și basma înflorită pe sprânceana maicii României. Dar de ceva vreme, Dobrogea, înseamnă și locul în care trăiește muncind, Ion Ovidiu Brăiloiu, omul de la care am înțeles, pentru întâia dată, definiția gorjeanului „Este gorjean cine s-a născut în Gorj și trăiește acolo; cine s-a născut în Gorj și trăiește în altă parte; cine s-a născut în altă parte și trăiește în Gorj; cine s-a născut în altă parte, trăiește în altă parte, dar are nevastă gorjeancă”. Ați înțeles? Ovidiu Brăiloiu este gorjean!

Fecior de dascăli, Ion Ovidiu Brăiloiu, mi s-a părut de la prima noastră întâlnire un om

căruia îi pasă de alții și cum ar putea fi altfel, când Ion Ovidiu Brăiloiu, este primarul celui mai verde oraș al litoralului românesc: Eforie Sud.

Om educat în etica creștină, Brăiloiu trăiește convins că alergatul după maximalizarea bucuriei, este aducător de tristețe. L-am ascultat vorbind și l-am văzut muncind și vă asigur că acest om, își are numele încrustat în istoria acestui pământ.

Vizitați orașul său, ca întâlnindu-l, să vă convingeți singuri că în țara asta, mai există oameni care pot munci râzând. Poate și din această pricină, ori de câte ori întâlnirile noastre se încheie, îmi reamintesc, involuntar, regretul Prințului Gintult, din romanul lui Stefan Zeromski – *Cenusa*, mărturisit singuratecului său prieten Piotr Olbromski: „Când privesc înapoi, știi ce regret cel mai mult? Regret că atâta amar de vreme am râs prea puțin.”

EFORIE CUVÂNT DE ÎNTÂMPINARE

Adina IACOBESCU

Eforie este cea mai veche stațiune de pe litoralul românesc al Mării Negre. Cu o istorie de peste 100 de ani, orașul nostru întâmpină anual zeci de mii de turiști ce-și doresc să-și petreacă vacanțele la malul mării, dar și pe cei care ne sunt oaspeți pentru tratarea unor afecțiuni

în bazele de tratament de Eforie. La ora actuală ne situăm între primele trei destinații favorite ale turiștilor români pe litoral. În ultimii ani administrația locală a realizat investiții pentru reabilitarea parcurilor și spațiilor verzi, realizarea de locuri de joacă pentru copii și relaxare pentru adulți, străzi, trotuare, iluminat public, salubritate, acces la plajă.

De vorbă cu oaspeții noștri

AM ÎNTÂLNIT AICI, ATÂT ÎN EFORIE NORD CÂT ȘI ÎN EFORIE SUD, DOUĂ STAȚIUNI EXTREM DE BINE GOSPODĂRITE

Dimediat după ce conducerea Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, a aprobat ca orașul Eforie Sud să fie oaspete al lunii august în jurnalul regional „Banatul”, am pornit în căutarea unor turiști, ale căror impresii despre stațiunea noastră să fie, dincolo de subiectivismul local, o invitație pentru cititorii jurnalului „Banatul”. Iată-le:

Dr. Maria Dumbravă – Iași: „Am întâlnit aici, atât în Eforie Nord cât și în Eforie Sud, două stațiuni extrem de bine gospodărite. Serviciile de alimentație publică și cele hoteliere sunt în parametrii bunului simț.”

Petre Militaru – sat Coșarii, comuna Brestovăț, jud. Timiș: „E pentru a treia oară când vin în Eforie și mă întorc acasă mulțumit.”

Sabin Dumitrașcu – Craiova: „Eforie Nord, Eforie Sud, două stațiuni în care am întâlnit și verdele pădurii și albastru mării, e locul în care îmi aduc anual familia.”

MATERIAŁ REALIZAT DE CARMEN POPESCU

PRIMĂRIA EFORIE OFERĂ TURIȘTILOR POSIBILITATEA DE A ÎNCHIRIA BICICLETE

BETURIA SPĂTARU

Turiiștii și locuitorii din Eforie vor putea circula, în curând, prin stațiune, cu biciclete de ultimă generație. Vor fi amenajate 16 stații de închiriat biciclete, însă cursele nu vor fi complet gratuite.

Primăria orașului Eforie lucrează la un proiect de introducere a unui sistem de transport public pe biciclete

închiriate, menit să reducă o parte din traficul rutier din stațiuni. Sistemul se numește „Bike sharing” și presupune închirierea de biciclete pentru scurtă durată, de la una dintre cele 16 stații automatizate ce vor fi amplasate pe un traseu ce va străbate Eforie Nord și Eforie Sud. Fiecare bicicletă va fi preluată de utilizator, pe bază de cartelă, dintr-una dintre stații (din proximitatea locului de plecare) și va fi predată la stația de sosire cea mai apropiată de destinația utilizatorului.

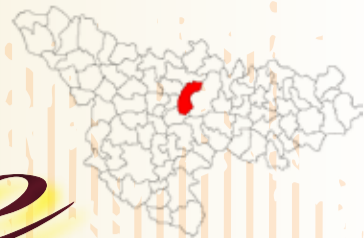
CURSĂ PARȚIAL GRATUITĂ

Pe perioada valabilității, o cartelă permite utilizarea oricâtor biciclete. Prima jumătate de oră va fi gratuită, dar, începând cu următoarele 15 minute, utilizatorul va fi taxat; taxarea va crește progresiv dacă se prelungește durata închirierii.

Primarul orașului Eforie, Ovidiu Brăiloiu, spune că sistemul există de mult timp în alte țări din Europa și este menit atât pentru decongestionarea traficului, dar și pentru a promova un stil de viață sănătos.

„Dorim să implementăm în Eforie soluții care să descongeseze traficul și să reducă nivelul de poluare determinat de miile de autovehicule cu care turiștii vin la mare în sezonul estival. În același timp, mersul pe bicicletă reprezintă o variantă sănătoasă, simplă și ieftină la transportul cu autoturismul sau cu alte mijloace de transport”, a precizat primarul orașului Eforie, Ovidiu Brăiloiu.

Foaia de Remetea Mare

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

RUGA DE LA REMETEA MARE

GHEORGHE MIRON

Sărbătoare mare, sâmbătă 15 august, cu prilejul Sfintei Marii, în frumoasa comună Remetea Mare din județul Timiș, unde în urmă cu 100 de ani a văzut lumina zilei marele filosof bănățean, Mihai Șora. Biserica „Adormirea Maicii Domnului” din localitate și-a sărbătorit hramul. Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, condusă de preotul paroh Vasile Ciotău Babușcov, a început la ora 17.30, în prezența primarului Ilie Golubov, a viceprimarului, Liviu Samoilă Ștefan, a reprezentanților autorităților județene, precum și a numeroșilor credincioși din localitate.

Nașii rugii ieșind din biserică

Preaonorații părinți urmând datina

RUGA – O SĂRBĂTOARE RELIGIOASĂ ȘI SOCIALĂ

Sătenii s-au adunat la biserică încă de la ora 17, deși era o căldură greu de suportat. Au așteptat venirea oficialităților comunei, apoi, s-au așezat liniștiți pe bănci. Era o zi mare. Sfânta Liturghie a venit ca o binecuvântare, de aceea ei au ascultat cu smerenie cuvântul preotului, s-au rugat și s-au închinat la icoana Sf. Marii, Ocrotitoarea comunei Remetea Mare. Un moment special a fost tăierea în cruce a doi colaci peste care a fost turnat vin. Preotul Ștefan Goanță a explicat semnificație gestului, dar și a Rugii: „Tăierea colacilor peste care se pune vin este un simbol cu privire la Sfânta Taină a Împărtășaniei. Ne împărtășim cu trupul și sângele Domnului Isus Hristos. E un fel de ofrandă de mulțumire pe care o aducem lui Dumnezeu pentru toate bunătățile pământești, iar prin rugăciune, pentru bunătățile sufletești. Ruga este o sărbătoare religioasă,

Satul în straie de sărbătoare

iar în același timp, una socială. Oamenii asistă la slujbă la biserică, în frunte cu primul om al localității, primarul, apoi, se formează alaiul în fața lăcașului de cult, iar în ritmul muzicii populare se îndreaptă către căminul cultural, unde are loc distrația și jocul, către aproape de dimineață. Îi mulțumim lui Dumnezeu pentru acest mare Praznic al Sfintei Marii”, a spus preotul Goanță. Duminică, 16 august, cheful a continuat în același ritm. Pentru această sărbătoare, și-au dat concursul soliștii Ioan Oprea, Sanela Iovanovici și orchestra condusă de Ghiță Berinde. „Domnul primar Golubov, cu sprijinul Consiliului Local, organizează această Rugă spre cinstea lui, a comunei, a Sfintei Biserici și spre mulțumirea obștii noastre. Îi urăm domnului primar să facă în continuare lucruri bune pentru oameni, Dumnezeu să binecuvânteze localitatea și țara, iar Sfânta Maria, Ocrotitoarea noastră, și fiul Isus Hristos vor fi alături de noi. Ruga are o semnificație deosebită pentru Remetea Mare, fiindcă Sfânta Maria a fost aleasă Ocrotitoare acestor meleaguri binecuvântate de Dumnezeu, de aceea în aceste locuri nu au existat nici evenimente deosebite, în sensul de grave. Vreau să amintesc că, în momentul în care împăratul Traian s-a îndreptat către Roma, după ce a cucerit Dacia, drumul lui a trecut chiar pe aici. De asemenea, cândva a existat aici și o biserică franciscană și se spune că numele localității Remetea vine de la ultimul slujitor, portar, numit remet, în unghurește, care a fost atunci. De-a lungul vremurilor credincioșii s-au confruntat cu dominația austro-ungară și turcă, dar ortodocșii și catolicii s-au înțeles foarte bine și a fost o colaborare bună între biserici. Nu au existat conflicte. Îi mulțumim lui Dumnezeu pentru acest mare praznic”, a mai spus preotul Goanță.

PRIMARUL ILIE GOLUBOV A MULȚUMIT TUTUROR!

Primarul Golubov a ținut să mulțumească tuturor. „Ruga este o mare sărbătoare a comunei organizată anual cu prilejul Sfintei Marii și înseamnă în primul rând marcarea Hramului Bisericii Adormirea Maicii Domnului din Remetea Mare și păstrarea obiceiurilor din strămoși. Vreau să mulțumesc preoților pentru minunata Slujbă religioasă organizată cu prilejul mării sărbători a Rugii. Mulțumesc tuturor celor prezenți, locuitorilor comunei, angajaților Primăriei și Consiliului Local Remetea Mare.

Vă doresc sănătate, bucurie și fericire tuturor și un an mai bun”, a fost mesajul edilului Ilie Golubov. „Toată organizarea a fost făcută de Primăria și Consiliul Local Remetea Mare. Ruga e un eveniment foarte important al localității și are o însemnătate deosebită, fiindcă sătenii se adună împreună, se distrează și socializează, discută unele probleme ale comunei și chiar găsesc soluții, fiecare așa cum crede. Sunt și cărcotași care văd probleme, chiar acolo unde nu există. Totuși, până aproape de dimineață, locuitorii Remetei Mari chefuiesc și se încing în joc și fac ca toate problemele și conflictele, acolo unde sunt, să dispară. E o sărbătoare mare și foarte importantă pentru comună”, a spus și viceprimarul Samoilă.

Primarul comunei noastre - organizatorul rugii

REMETEA MARE - UN SIMBOL AL ARMONIEI ȘI ÎNȚELEGERII ÎNTRE OAMENI

Remetea Mare este una dintre cele mai moderne localități din Timiș. În timpul celor două mandate ale primarului Golubov și viceprimarului Samoilă, au fost puse în practică multe proiecte sociale. Comuna are străzi pietruite sau asfaltate, are apă curentă, a fost făcut drumul de la Bencec către baraj, are baze sportive la Ianova și la Remetea. „Totul e realizat în mandele noastre. De asemenea, avem în obiectiv și banii alocați de la buget pentru construcția unui teren sintetic la Remetea, pentru ca tineretul să organizeze activități sportive”, a subliniat viceprimarul Samoilă. Localitatea este un simbol al armoniei și înțelegerii între oameni și credințe religioase. Aici există nu mai mult de șase biserici. Este vorba de Biserica Ortodoxă Română Remetea Mare, Biserica Penticostală Remetea Mare, Biserica Baptistă Remetea Mare, Biserica Ortodoxă Română Ianova, Biserica Catolică Ianova și Biserica Baptistă Ianova. Principalele evenimente religioase și culturale sunt Ruga de la Remetea Mare, organizată în fiecare an în 15 august, Ruga de la Ianova care are loc în prima vineri după Paști și Festivalul Folcloric Internațional „Busuiocul Remetean”, în luna septembrie. Comuna Remetea Mare este un spațiu plăcut cu oameni pașnici și primitivi, cu o racordare bună la infrastructură și transport intern și internațional, o comună primitoare, deschisă către nou, cu potențial ridicat și deschidere spre cetățean și investitor.

Foaia de Otelec

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

- urmare din numărul trecut -

Tot acest sistem de monitorizare, aceste carduri, practic toate schimbările, vin în ajutorarea muncii dumneavoastră?

► N-aș zice. Pentru evidență o să fie mai greu pentru că se dublează munca, iar salariile nu cresc. Salariile sunt foarte mici, iar răspunderea e mare, trebuie să fii foarte atent cu ce faci.

Din păcate așa a fost întotdeauna la stat, cred că doar pe vremea comuniștilor nu a fost așa, munca era mai bine răsplătită atunci. Eu nu știu exact, aveam doi ani la revoluție, dar mereu aud asta.

► Da, eu știu, eu am prins perioada. Am văzut la părinții mei, și-au permis mult mai mult pe vremea comunismului, pentru că aveau un salariu fix, lunar, și spre exemplu, peste cinci ani, prețul la alimente tot acela era, nu creștea așa cum crește acum. Prin anii '80 au construit casă mare, au făcut baie, au tras apă, fântână, tot. Au avut o situație bună și numai din salariu. În ziua de azi nu poți permiți, nu poți să pui un leu deoparte.

Iulia FRIG - Șef Serviciul Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor al comunei Otelec

Copii aveți?

► Da, am un băiat care acum termină liceul, a susținut examenul de bacalaureat, a trecut cu bine.

Ați făcut studiile în perioada comunistă, acum ați avut ocazia să le parcurgeți din nou, ca să zic așa, alături de fiul dumneavoastră. Cum vi se pare sistemul de învățământ de acum?

► Mie, sincer, mi-e tare milă și de părinți și de copii. Pentru că eu la vârsta asta am terminat facultatea, pe vremea respectivă am făcut doar zece clase și când m-am angajat am terminat și liceul, am terminat și o facultate la Universitatea de Vest și mi se pare foarte greu. Mie mi se pare, sincer, că tot sistemul ăsta e bolnav. Se bagă stresul în copii de mici. Mie mi se pare că pe vremea mea și profesorii erau altfel, îi impun respect. În ziua de azi nu mai există respect și asta este grav.

Încotro ne îndreptăm dacă lucrurile merg tot așa?

► Eu sunt foarte pesimistă. Nu văd un viitor mai bun. Eu când m-am angajat la primărie în 2008 am avut un salariu de 1100- 1200 lei, ca

să ajung în 2012 la un salariu de 500 de lei. Sunt divorțată, cu un copil la liceu.

V-aș întreba cum ați reușit?

► Cu ajutorul părinților, fără ei nu m-aș fi descurcat deloc. Am făcut o facultate, nu pe bani, pe bune, m-am chinuit, și serviciu și copil, atunci s-a deschis și evidența, am făcut și cursuri. M-am chinuit cu toate astea ca să mi se mărească salariul cu 50 de lei. Am fost foarte dezamăgită. M-am întrebat mereu unde e dreptatea în țara asta?

Sunteți o persoană ambițioasă?

► Da, atunci când îmi propun ceva, mă lupt din răsputeri ca să obțin.

Încheiem cu un mesaj către concetățenii dumneavoastră?

► Da, să aibă încredere în serviciul nostru. Cei care au buletinele expirate să vină la noi fără teamă pentru că nu dăm amenzi și orice problemă se rezolvă. Se poate veni chiar cu 180 de zile înainte să le expire cartea de identitate, iar cei care sunt plecați în străinătate pot împuternicească pe cineva cu procură specială de la ambasadă.

INTERVIU CONSEMNAȚ DE
SILVIA FECHETE

LUCRĂRI ALE PRIMĂRIEI

Silvia FECHETE

Viceprimarul comunei noastre urmărind lucrările de asfaltare

Dacă inundațiile din 2005 au afectat casele, străzile, culturile și în special viața oamenilor din Iohanisfeld și Otelec, iată că timpul încet-încet vindecă orice rană. Anii au trecut, casele sau refăcut, culturile asemenea, iar oamenii își duc traiul liniștiți mai departe. Cu implicarea primăriei și al Consiliului Local cele două localități afișează pe zi ce trece o față tot mai îngrijită, mai curată și mai determinată. Da, determinată! Determinată, nu doar să refacă ce a fost distrus, ci să aducă în comunitate un plus de valoare. Trecând prin localitatea Iohanisfeld nu am putut să nu observ mușuroiul de oameni care trebuia la

colț de stradă în căldura arzătoare a amiezii. Sub supravegherea atentă a domnului viceprimar, Valentin Pascu se turnau trotuare, se verificau stâlpii de iluminat public și se puneau la cale alte planuri de reparații.

TANÉVZÁRÓ AZ ÓTELEK-I ISKOLÁBAN

Adela TALPAI

Dúnius a tanévvzárók hónapja. Így volt ez az óteleki iskolában is. A gyerekek nagy izgalommal várták az évvégi bizonyítványok kiosztását, de talán ennél is jobban a nyári vakáció kezdetét. Az iskola udvarán összegyűlt diákok, szülők, tanárok jelenlétében ünnepélyes keretek között elbúcsúztak a nyolcadikosok, akik ősztől más tanintézményekben folytatják tanulmányai-

kat. A kisebbek szép szavatokkal és virágcsokrokkal köszöntek el tőlük. Ugyanekkor megtörtént a tanévvégi díjkiosztás, amikor a jó eredményeket elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kaptak. Az eseményt

egy jó hangulatú buli zárta, ahol részt vettek szülők, gyerekek, tanárok egyaránt.

Din albumul cu poze frumoase al comunei noastre

Port popular maghiar

Foaia de Victor Vlad Delamarina

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Elevii trebuie convinși că nu învață pentru școală, ci că la școală își pregătesc și își asigură propriul viitor

Ioan Aurelian SIMA - inspector școlar adjunct

Doan Aurelian Sima vine din Victor Vlad Delamarina și chiar dacă viața la dus spre tumultul orașului, continuă să creadă în versurile lui Lucian Blaga:

„Eu cred că veșnicia s-a născut la sat Aici orice gând e mai încet, și inima-ți zvâcnește mai rar,

ca și cum nu ți-ar bate în piept, ci adânc în pământ undeva.”

Stimate domnule inspector, un aspect pe care revista noastră îl aduce în ultima vreme în atenția cititorilor este gradul tot mai scăzut de pregătire al elevilor la nivel național, fapt probat și anul acesta de rezultatele obținute la examenele din timpul verii. Ce rezultate s-au obținut în Timiș, cum vă explicați această situație și cum o abordați?

▶ Atât la evaluarea națională, cât și la Bacalaureat, deși ne-am situat ca rezultate aproape de media națională, nu suntem nici pe departe mulțumiți, cu toate că față de anii anteriori suntem într-o creștere evidentă. Vom continua cu aceeași fermitate să asigurăm o maximă responsabilitate și corectitudine în organizarea și

desfășurarea acestor examene. În ultimii trei ani constatăm deja o preocupare mai serioasă pentru pregătirea examenelor, o schimbare de atitudine din partea elevilor și a părinților, care de la an la an se conving că o diplomă se poate lua doar de către cei care cu adevărat o merită.

Sunteți unul din acei oameni, despre care se poate spune, fără tăgadă, că are, prin experiență, un statut aparte în peisajul nobil al învățământului românesc. Ei bine, tocmai din această pricină vă întreb: învățământul românesc, încotro se îndreaptă astăzi?

▶ Vreau să cred că întreaga societate românească va intra pe un făgaș de normalitate și de progres socio-economic. Învățământul, sănătatea, cultura, agricultura, comerțul, industria și toate celelalte sectoare din peisajul național, sectoare corelate și interconținute între ele, ar trebui să aibă o mai sănătoasă și mai eficientă funcționalitate.

Ce ne lipsește pentru a putea deveni performanți?

▶ În legătură cu performanța școlară m-aș referi la eforturile colegilor mei care prin activitățile de îndrumare și control efectuate în toate unitățile școlare din județ urmăresc desfășurarea întregului proces instructiv edu-

cativ. Efectuăm numeroase inspecții în vederea perfecționării și formării cadrelor, prilej cu care propunem elemente de inovație didactică, facem recomandări metodologice pentru optimizarea și eficientizarea stilului didactic personal, sau pentru selectarea și utilizarea optimă a auxiliarelor didactice.

Putem vorbi despre elevi, precum despre grâu? Adică, sunt ani care dau un număr impresionant de valori, și ani de secetă?

▶ La metafora „Cu grâul și cu secera”, v-aș spune că sistemul de educație trebuie să se modernizeze în permanență, să se adapteze și să răspundă cerințelor educaționale actuale. Elevii trebuie convinși că nu învață pentru școală ci că la școală își pregătesc și asigură propriul viitor.

Vorbiți-mi, vă rog, despre învățământul din comuna Victor Vlad Delamarina?

▶ La Victor Vlad Delamarina comunitatea locală este mulțumită atât de condițiile igienico-sanitare, de calitatea utilităților oferite, dar și de competența și de profesionalismul colectivului didactic, bine organizat și coordonat de doamna director.

- va urma -

INTERVIU CONSEMNAȚ DE SILVIA FECHETE

PUNCT MUZEISTIC ȘI CENTRU DE STUDII DIALECTALE ÎN COMUNA VICTOR VLAD DELAMARINA

Alexandra MARIN

„Căci cultura artelor nu se pregătește, după cum se pare la prima vedere, din sus în jos, ci de jos în sus și precum coroana înflorită la înălțimea copacului își are rădăcinile de hrană în pătura pământului, așa arta cea mai dezvoltată își primește sucul trăinicieii din viața populară în toată naivitatea ei inconștientă; de aceea și trebuie să fie națională; iar dialectele îndeosebi sunt un izvor de întinerire pentru toată ființarea limbii literare”, scotea în evidență Titu Maiorescu în studiul *În memoria poetului dialectal Victor Vlad Delamarina*.

Victor Vlad-Delamarina, primul poet dialectal, s-a născut în 31 august 1870 în Satu Mic (azi această comună îi poartă numele) și s-a stins din viață în 15 mai la Petroasa.

Comunitatea localității natale a hotărât comemorarea acestei personalități complexe, însuflețită fiind de inimoși, dar extraordinar de valoroși, oameni de cultură din Lugoj, precum dr. Gh. Luchescu și dr. Constantin T. Stan. Având sprijinul și preocuparea neostenitului primar Ioan Sima, aceștia au invitat oameni de cultură din țară pentru a inaugura un punct muzeistic «Victor Vlad Delamarina» și un Centru de Studii Dialectale, pentru a evoca viața și activitatea deosebită a familiei Vlad și pentru a prezenta două volume dedicate comemorativului Victor Vlad Delamarina.

MĂNĂȘTIREA PETROASA MARE

Elise MARTIN

Așezământul a fost ctitorit de monahia Mihaela și nepotul acesteia, Constantin Drădean, care au cumpărat un teren proprietate personală

la marginea satului. În anul 1995 Consiliul Eparhial aproba înființarea mănăstirii cu destinație pentru călugări. La 22 februarie 1996 s-a obținut aprobarea Sfântului Sinod. În același an au început lucrările de construcție, iar sfințirea noului așezământ monahal s-a făcut de către P.S. Episcop-vicar Lucian Lugojanu la 26 august 2001, când erau deja finalizate parțial biserica și corpul de chilii. Serviciile religioase se desfășoară într-un paraclis până la terminarea bisericii și incintei, aflate în fază avansată de construcție.

SATUL VOSTRU ȘI POVESTEA MEA

Silvia FECHETE

Victor Vlad Delamarina mi-a rămas întipărit în minte prin case, culoare și ulițe largi. M-aș fi pierdut în visare pe străzi, dar îmi era teamă că nu aș putea surprinde fiecare detaliu care îmi amintește cu atâta plăcere de traiul bănățean. Dacă pe tapetul amintirii a rămas bine imprimat poetul Victor Vlad Delamarina, așezarea a câștigat locul ei special prin stările pe care mi le-a creat la simpla vizită făcută în comună. Dacă ar trebui să descriu oamenii n-aș

putea spune decât că sunt atât de plini de viață încât devin molipsitori. Aici am cunoscut-o pe doamna director a școlii gimnaziale, copilașii plini de talent care au recitat în grai bănățean transformând ziua într-o sărbătoare, oameni din administrație dedicați locului de muncă în frunte cu domnul primar, Ioan Sima, care rezistă de mai bine de 20 de ani. Dar ca să-mi fac înțeleasă descrierea, am să adaug o singură poză și-am să vă urez să străbateți cu pasul fiecare colțisor al satului.

Foaia de Reșița

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

REȘIȚA, PRO EFICIENȚA ENERGETICĂ

Municipiul Reșița a găzduit în data de 17 iulie 2015 Forumul Local pentru Eficiență Energetică în cadrul unui proiect de asistență tehnică, necesar pentru dezvoltarea PAED (Plan de acțiune pentru

energie durabilă), respectiv abordarea integrată PAED + ISO 50.001 – Standardul de management al energiei. Acest proiect este cu titlu gratuit pentru Primăria Reșița cu sprijinul consultanților de la Asociația pentru Managementul Energiei Timiș și Denkstatt România, Primăria Reșița fiind beneficiar al proiectului și parte semnatară a inițiativei convenției Primarilor (COMO).

În cadrul Forumului au fost prezentate oportunități de eficientizare energetică locală precum și aplicații POR (Programul Operațional Regional 2014-2020). De asemenea, au fost prezentate măsurile întreprinse la nivel local și metodologia de colectare a datelor pentru inventarul de emisii de CO₂, fiind vizate sectoarele defalcate conform domeniilor de acțiune: transport, energetic, industrial, zona rezidențial/instituțională, apă și deșeuri.

Proiectul se derulează pe o perioadă de 3 ani, începând din anul 2014, urmând ca, odată cu dezvoltarea PAED, să fie evaluate activitățile în scopul sporirii eficienței energetice și realizării obiectivelor propuse în planul de acțiune.

STRĂZI ASFALTATE ȘI NOI PARCĂRI

Pentru îmbunătățirea infrastructurii rutiere și eficientizarea utilizării parcarilor, Primăria Municipiului Reșița a continuat lucrările edilitare pe raza orașului. Acestea au fost efectuate în regie proprie prin Serviciul Public – „Direcția pentru Întreținerea și Repararea

Patrimoniului Consiliului Local, Serviciul de Iluminat Public și Dezapezire”.

Au fost finalizate lucrările de asfaltare a carosabilului pe str. A.C. Popovici (Muncitoresc) pe o suprafață de 916 mp. Lucrările au cuprins reabilitarea integrală a suprafeței carosabile, refacerea trotuarelor și completarea rețelei pluviale.

O altă lucrare a presupus asfaltarea străzii Vlad Țepeș din zona Muncitoresc. Suprafața cuprinsă este de 1.100 mp.

De asemenea, a fost amenajată o nouă parcare pe Str. Peleaga (cartier Lunca Bârzavei), pe o suprafață de 2.000 de mp. Astfel, au fost create 57 de noi locuri de parcare.

La începutul lunii august au fost demarate alte lucrări de asfaltare a carosabilului cu mixtură asfaltică pe mai multe străzi din cartierul Lend, pe o stradă din cartierul Moroasa și parcare aferentă din această locație.

MOBILITATE URBANĂ

Primăria Municipiului Reșița derulează în prezent contractul având ca obiect „Plan de mobilitate urbană durabilă a Municipiului Reșița”, proiect ce va fi elaborat de Metroul SA.

Scopul proiectului este îmbunătățirea calității transportului regional și local prin creșterea accesibilității teritoriale, a mobilității populației și a bunurilor, precum și dezvoltarea economică durabilă a Municipiului Reșița.

În perioada 23 iunie - 10 iulie 2015, Primăria Municipiului Reșița a derulat în colaborare cu Universitatea „Eftimie Murgu” o campanie de intervievare a populației. Au fost realizate trei tipuri de anchete de transport: recensăminte de trafic, anchete de tip origine-destinație, respectiv anchete la domiciliu. Anchetele la domiciliu se vor desfășura pe un număr de 1100 gospodării alese în mod aleatoriu.

Principalele obiective ale anchetelor de transport sunt identificarea și analizarea:

- Caracteristicilor generale ale gospodăriilor din zona de analiză care permit explicarea direct sau indirect a obiceiurilor de deplasare;
- Caracteristicilor persoanelor în vârstă de peste 5 ani, cu privire la factorii socio-economici, nevoile de deplasare etc.;
- Deplasărilor efectuate de localnici la nivelul unei zile din săptămână, cu precizarea scopului, a mijloacelor de transport utilizate, a originilor și destinațiilor etc.

CEL MAI BUN ATLET AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN SE PREGĂTEȘTE PENTRU CAMPIONATUL MONDIAL DIN CHINA

După un cantonament în stațiunea timișeană Buziaș, atletul *Marius Cocioran*, de la CS Municipal-CS Universitatea Reșița, se află în aceste zile în pregătire pe litoral, înaintea plecării spre Beijing, unde va participa la Campionatul Mondial. Cel mai titrat atlet cărășean la ora actuală, multiplu campion național în probele de marș, speră să facă o figură frumoasă în Asia, la competiția mondială din această lună.

Reșițeanul va concura în dificila probă de 50 km marș, al cărui start va fi pe 29 august, la ora 7.30 la Beijing, ora 2.30 în România.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL PURT. CUV. ROXANA TOPALĂ

Foaia de Lipova

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

TABERE DE VARĂ ÎN LIPOVA, ORGANIZATE DE UNIUNEA BULGARĂ DIN BANAT

În fiecare vară, reprezentanții Uniunii Bulgare din Banat - România, au creat o frumoasă tradiție în orașul Lipova, organizând tabere de vară pentru copiii de etnie bulgară care locuiesc în diferite localități din zona Banatului și nu numai, printr-un proiect foarte frumos intitulat „Unitate în diversitate în comunitatea bulgară”.

Vara acestui an aduce din nou activități în cadrul taberelor pentru copii, în perioada iulie-august 2015, la Casa Bulgară din Lipova, fiind așteptate mai multe grupe de copii de etnie bulgară, cu vârste cuprinse între 7 și 14 ani.

Taberele sunt organizate săptămânal, cu mici pauze între grupe, până în momentul de față, de la începutul lunii iulie au fost organizate 2

tabere, urmând ca până la finalul lunii august să mai fie organizate cel puțin încă 3 tabere.

Copiii care participă în taberele de la Lipova sunt de etnie bulgară și vin din diverse localități

ale județului Timiș: Dudeștii Vechi, Vinga, Breștea, Deta, Denta, precum și din localități din Bulgaria (Bardarsky Geran) și Serbia (Linz Night)

La fel ca și anul trecut, spre finalul lunii august va fi organizată și o tabără interetnică, cu copii de diferite etnii, care va cuprinde și o paradă a portului popular reprezentativ pentru fiecare minoritate prezentă. Alături de copiii de etnie bulgară, dintre etniile reprezentate în această tabără interetnică, amintim: turci, rromi, tătari, sârbi și croați.

Întâlnirea minorităților în această tabără a condus la legarea de noi prietenii, la o mai bună cunoaștere a tradițiilor minorităților naționale și mai ales la asigurarea continuității bunelor relații între acestea.

REPREZENTANȚII JUDO-ULUI LIPOVAN, PE PODIUM LA CAMPIONATUL NAȚIONAL DE JUDO

În luna iunie sportul lipovan a fost din nou pe podium, de data aceasta datorită copiilor talentați care formează echipa de judo a clubului CS Șoimii Lipova.

La finalul lunii iunie, între 26-28 iunie 2015, micii judoka au participat la competiția națională de judo, „Finala Campionatului Național de Judo, U10 și U11”, organizată la Târgu Mureș, cu sprijinul Federației Române de Judo.

Principalul scop al acestei competiții a fost verificarea și stimularea sportivilor cu vârste cuprinse între 8-10 ani.

Deși turneul a fost de un nivel foarte ridicat, copiii lipovani au fost la înălțime și de această dată, reușind să adauge pe lista reușitelor rezultate notabile.

Echipa de copii reprezentantă a Clubului Sportiv „Șoimii” Lipova, coordonată de Prof. Iosif Papp, a participat cu mai mulți sportivi la categoria de vârstă U-10 și U-11, la final obținând și un frumos premiu și loc pe podium.

Până la finalul competiției, a fost obținut locul 3 pe podium, de către Dariana Stoica - Locul 3, U-11, 26 kg.

Ceilalți copii participanți din cadrul CS „Șoimii” Lipova, au ajuns doar până în etapa de calificări și în ciuda faptului că nu au obținut un loc pe podium, aceștia au dat dovadă de mult talent și profesionalism, această experiență fiind una foarte importantă pentru activitatea lor.

Competiția a fost una foarte frumoasă, copiii fiind foarte mândri de reușitele lor venite la sfârșitul unei perioade în care au muncit mult, chiar înainte de vacanța de vară.

La jumătatea lunii iulie, va avea loc o altă etapă finală a Campionatelor Naționale de Judo, de această dată competiția fiind destinată copiilor din categoriile de vârstă U-12 și U-13. Etapa finală din luna iulie va fi organizată la Arad.

„Felicit toți copiii pentru reușitele extraordinare și pentru ambiția și determinarea de care au dat dovadă, și până la următoarea perioadă de antrenamente și competiții, le urez vacanță plăcută!”, a transmis Prof. Iosif Papp, coordonator al secției de Judo din cadrul Clubului Sportiv „Șoimii Lipova”.

PRIMA EDIȚIE A CONCURSULUI DE CICLISM LA LIPOVA

La una iulie a acestui an a adus noi competiții în domeniul sportului, fiind organizată în premieră la Lipova o competiție pentru iubitorii de ciclism. Competiția intitulată „Rocca MTB Lipova, Ediția 1, 2015”, s-a desfășurat în data de 18 iulie, fiind adresată tuturor iubitorilor de ciclism și drumeții.

Traseul ales pentru această competiție a fost stabilit pe o dis-

tanță totală de aproximativ 20 de km, fiind un traseu destul de greu care a cuprins diferite tipuri de drum: asfalt, drum forestier, dar și macadam, cu urcușuri și cobârșuri de o dificultate destul de ridicată, zona întregului traseu fiind cuprinsă între Băile Lipova și localitatea Șistarovăț și retur.

Deși temperaturile de afară au fost foarte ridicate, la această primă ediție Rocca MTB Lipova 2015, s-au înscris la start aproximativ 50 de participanți, fete și băieți, cu vârste cuprinse între 15-40 de ani, atât din orașul Lipova, cât și din alte localități din județul Arad și din alte județe, precum Timiș, Mehedinți sau Bihor, toți fiind mari iubitori ai acestui sport pe două roți.

Pe podiumul final au ajuns următorii participanți:

- Băieți: Locul 1 - Titel Rușinaru (Drobeta Turnu Severin), Locul 2 - Cristian Nemeș (Arad), Locul 3 - Emanuel Ghiura (Lipova)

- Fete: Locul 1 - Lavinia Moraru (Vladimirescu), Locul 2 - Narcisa Sorohan (Neudorf), Locul 3 - Mariane Gheorghe (Arad)

Organizatorii au pregătit pentru toți cei care au participat sticle cu apă, precum și o echipă de prim ajutor, în caz de nevoie.

Întreaga competiție s-a desfășurat în cele mai bune condiții, la final câștigătorii fiind răsplătiți cu diplome, medalii și cupe, ei fiind foarte încântați de competiția organizată la Lipova, de traseul parcurs și nu în ultimul rând de peisajele deosebite care au încadrat întregul drum parcurs.

Organizatorii au fost, la rândul lor impresionați de numărul neașteptat de participanți și de modul în care s-a desfășurat toată competiția, fiind convinși că această primă ediție va fi repetată în viitor.

În acest sens, unul din organizatori, Adrian Antoche - reprezentant al Centrului Recreativ Orășenesc Lipova, a spus: „Modul în care s-a desfășurat prima ediție a acestui concurs de ciclism a fost o reală surpriză pentru noi, cei care am luat această inițiativă. Nu pot să zic decât că acest lucru ne bucură foarte mult, mai ales pentru faptul că acest gen de competiții promovează sportul, sănătatea, un stil de viață sănătos. Succesul acestei prime ediții ne face să ne gândim deja la o viitoare ediție Rocca MTB Lipova, cu un nou traseu, noi provocări și peisaje, pentru toți iubitorii de mountain-bike din zona orașului Lipova și nu numai. Pentru succesul acestei prime ediții doresc să aduc mulțumiri speciale tuturor celor care au sprijinit organizarea competiției: Primăria Orașului Lipova, Consiliul Local Lipova, doamnei Șchiopu - Urs Monica și voluntarilor de la Asociația AMC Betleem Lipova și de asemenea mulțumiri și felicitări tuturor participanților și bineînțeles câștigătorilor.”

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOAMNEI ADELA POPESCU

Foaia de Ususău

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

ÎN CĂUTAREA LOCURILOR DE POVESTE

LA 4 km DE LA ZĂBALȚ, PE UN DRUM COMUNAL SE POATE AJUNGE ÎN SATUL BRUZNIC

ALEXANDRA CSEKE

Ovatra veche a satului a fost pe „Valea Dominutului” iar alta pe „Pârâul

preotesei”, unde, potrivit unei tradiții locale a existat o biserică de lemn.

După stabilirea locuitorilor pe vatra de astăzi, în anul 1805 a fost construită tot din lemn actuala biserică, având hramul „Sfântul Mucenic Dimitrie” și a fost sfințită de protopopul Dimitrie Mihailovici al Lipovei.

Planul bisericii este dreptunghiular terminat cu o absidă.

Dimensiunile bisericii fiind: lungime 20 m, lățime 9 m, înălțimea până la acoperiș fiind de 3 metri, iar până la vârful turnului 15 m, biserica nu are pictură.

Aceasta prezintă unele elemente asemănătoare cu a bisericii de lemn de la Julița.

Unele icoane în stil bizantin, aflate pe iconostas și în pronaosul bisericii sunt opera unui talentat pictor care a lucrat aici în urmă

cu peste două secole.

Deși este așezat într-o zonă pitorească, satul se află într-un proces continuu de depopulare.

PROIECTE PROPUSE PENTRU PERIOADA 2012- 2016

GRAȚIAN NEAMȚU

- Construirea drumului de centură, deja proiectat, pentru scoaterea traficului greu din localitate;
- Construire Remiza P.S.I. cu dotări necesare;
- Alimentarea cu apă a localității Ususău;
- Asigurarea tuturor utilităților pentru noua zonă de locuințe și a zonei industriale, împărțirea terenurilor destinate locuințelor, tuturor celor care doresc acest lucru în Ususău;
- Terminarea asfaltării tuturor străzilor din Ususău, Dorgoș, Zăbalț;
- Construirea unui pod peste Valea Mare și pietruirea tuturor străzilor din vechea vatra a satului în Dorgoș - pentru dezvoltarea zonei;
- Construirea a două Cămine Culturale în Ususău și Zăbalț;
- Finalizarea lucrărilor la Biserica Ortodoxă Bruznic;
- Reabilitare Cămin Cultural și a Școlii din Bruznic;
- Trecerea în patrimoniul comunei a Școlii din Patîrs și a clădirii din Dorgoș de la nr. 99 (Fostul sediu al Poliției).
- Efectuarea de foraje pentru apa termală la Bruznic și apa minerală la Patîrs.
- Atragerea de investitori pentru lucrarea terenului agricol, lucru care s-a conturat deja.

STROPİ DE VACANȚĂ

PROF. SILVIANA SPĂTARIU

2 zile de la începutul lunii iunie aduc în clase un refren foarte îndrăgit de elevi și nu numai. „Vacanța mare, Vacanța mare/ Vacanța mare e pe drum./ Vacanța mare, vacanța mare/ Aș vrea să fie chiar acum! „Sunt atât de dorite zilele de vacanță încât la început nu este loc nici de citit lecturile sugerate de profesori, nici de alte activități care au legătura cu școala.

Știu foarte bine că odată încheiat anul școlar, elevii au alte preocupări, obligatoriu dominate de jocuri și buna dispoziție, fiindcă... „Vacanța mare-i chiar acum!„ De acum îi poți vedea intrând pe aleea școlii doar ca să bată mingea pe terenul de fotbal sau să se plimbe cu rolele fără griji date de vreo lecție insuficient pregătită sau o temă rezolvată în mare grabă.

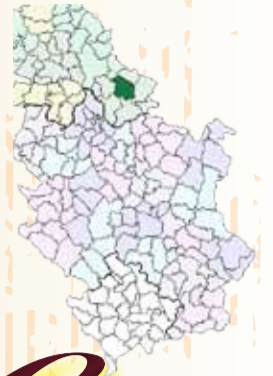
Spre seara, când se mai domolește căldura, parcul îi cheamă parcă la distracție pe leagăne și tobogane. În aerul răcoros al serii îi poți vedea mergând în grupuri destul de numeroase, de cele mai multe ori frații mai mari care îi însoțesc pe cei mici la joacă, ocazie să își povestească din întâmplările vacanței.

Multe din aceste întâmplări le voi afla și eu dar după începerea noului an școlar, atunci când vom depăna împreună impresiile din vacanța ce va fi trecută deja. Vor fi povestiri despre vacanța la bunici sau din excursiile făcute împreună cu părinții. Cu siguranță vor fi prea puține impresii dintr-o tabără și asta mă întristează. Până când părinții vor avea posibilitatea să le finanțeze plecările în tabere, elevilor mei le rămâne posibilitatea de a călători doar virtual.

M-am întrebat deseori și mi-am propus să îi întreb și pe copii, dacă au fost curioși și au încercat vreodată bunicii sau părinții, cum își petreceau dumnealor vacanțele de vară. Îmi pare interesantă o comparație a vacanțelor mari la cele trei generații. Poate să fie tema primului portofoliu din anul școlar următor. Zâmbesc! Cui va i s-a făcut dor de școală, de elevi și proiectează posibile activități... și doar mai sunt destule zile de mers la mare, la munte, la bunici sau oriunde te duce gândul, mai ales când ești în fața calculatorului... că doar „Vacanța mare- i chiar acum !”.

Foaia de Lokve

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Ureau ca prin intermediul acestui minunat jurnal regional „Banatul” să asigur frații bănățeni de dincolo de hotar, de toată prietenia mea!

Ion FIȘTEA - primar al comunei Moravița

Dulie, sfârșit de iulie, departe în Dobrogea, în comuna Cumpăna, comuna căreia hărnicia doamnei primar Mariana Gâju, i-a dat o alură de orașel occidental, coboară din autocar zeci de primari ai României, prezenți la Congresul Asociațiilor Comunelor din România.

La un moment dat, în ușa autocarului, Ion Fiștea, prietenul meu, Ion Fiștea, primarul comunei de hotar, Moravița. Zâmbitor, Ion Fiștea, poartă un zâmbet deschis prieteniei oriunde s-ar afla, se arată surprins de întâlnire. Plăcut surprins. Eu asemenea. Cu atât mai mult cu cât eu, mă aflu singur, de ceva vreme, aici între hotarele Dobrogei, purtând un vis de împlinit. Un vis al unei fete alături de care am gândit, extinderea muncii noastre gazetărești în Dobrogea, prin facerea unui jurnal asemănător „Banatului”. Azi, când năzuința ei a devenit realitate, îi închin acest fapt împlinit, cu bărbătească recunoștință.

Ion Fiștea, îmi prezintă întregul grup de edili și pe președintele Asociației Comunelor din România...

Mă bucur să constat că acest prieten drag al meu din Banatul de pustă, e îndrăgit de toți colegii. Îl întreb de una, de alta, dar despre orice, l-aș întreba, discret, el aduce vorba de... Banat. Și cu precădere, despre Banatul de limbă sârbă. Dacă cei care au negociat unirea Țării Banatului cu Bucureștiul, ar fi avut dragostea acestui om pentru pământul nostru, alta era soarta acestui Canaan.

Domnule primar, se simte Banatul din Dobrogea?

► Ca inima mamei atunci când ești departe de ea domnule Todî.

Ce așteptări aveți de la acest congres al Asociației Comunelor din România?

► Așteptările mele sunt obiectivele asociației, pe care tot noi va trebui să le îndeplinim. Sigur, asociația răspunde unor nevoi reale ale administrațiilor din România, dar să nu uităm că nu e ușor de îndeplinit năzuințele sale.

Cum se vede Dobrogea prin ochii unui bănățean

ca dumneavoastră.

► Frumoasă. Dobrogea a fost și va rămâne un loc aparte, atât în geografia spirituală cât și fizică, a României. Din păcate, perioada ei de prosperitate economică prin turism este extrem de scurtă. Dar oamenii Dobrogei harnici știu să se chivernisească cu înțelepciune. Îmi plac, și remarc acest lucru, oamenii săi, harnici și primitivi. Dealtfel, Dobrogea este un Banat cu alte nemuri.

Cu ce gând vă întoarceți acasă domnule primar?

► Cu gândul că acasă mă așteaptă proiecte care trebuie duse la bun sfârșit. Și le voi duce!

Domnule primar, dorindu-vă drum bun spre casă, vă mulțumesc pentru acest blitz-dialog.

► Cu multă plăcere, și vreau ca prin intermediul acestui minunat jurnal regional „Banatul” să asigur frații bănățeni de dincolo de hotar, de toată prietenia mea!

Dialog CONSEMNAS DE VASILE TODI

200 de ani de la zidirea bisericii din Lokve

PREASFINȚITUL PAISIE LUÇOJEANUL A ONORAT BANATUL DE LIMBĂ SÂRBĂ

SILVIA FECHETE

Un sobor de cinci ierarhi din Sfântul Sinod, în frunte cu Înaltpreasfințitul Părinte Laurențiu, Mitropolitul Ardealului, a luat parte la bicentenarul sfântului lăcaș, trecut recent printr-un amplu proces de renovare și restaurare. Cu acest prilej, a fost oficiată slujba de târnosire a bisericii și binecuvântarea noii picturi ce împodobește pereții lăcașului de cult, pus de acum înainte și sub ocrotirea Sfântului Ierarh Nectarie de Eghina și a Sfântului Ierarh Andrei Șaguna.

Din soborul slujitorilor au făcut parte Preasfințitul Calinic, Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului, Preasfințitul Siluan, Episcopul Eparhiei ortodoxe române din Ungaria, Preasfințitul Macarie, Episcopul Eparhiei ortodoxe române a Europei de Nord, Preasfințitul Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al

Arhiepiscopiei Timișoarei, precum și numeroși preoți și credincioși de la mai multe eparhii din țară și de la parohiile și mănăstirile sârbești din zonă, între care și Precucernicul Părinte iconom stavrofor Boian Alexandrovici, protopop al Daciei Ripensis și vicar al Episcopiei Daciei Felix pentru românii din Serbia de Răsărit (Valea Timocului).

MARI POEȚI AI SERBIEI

Oj, Jesenske Duge Noći

*Oj, jesenske duge noći, oj.
Oj, jesenske duge noći,
rek'o dragi da će doći, oj.
Oj, dragi moj.
Da l' ce doći, il' ne doći, oj?
Da l' ce doći, il' ne doći,
čekaću ga do ponoći, oj.
Oj, dragi moj.
Zaspale su crne oči, oj.
Zaspale su crne oči,
doš'o dragi do ponoći, oj.
Oj, dragi moj.*

BRANKO RADIČEVIĆ

Din istoria imperială a comunei noastre

RUMĂNI DÂN SÂN MIHAI / SIMIAI / LOKVE / VÉGSZENTMIHÁLY

ROXANA MIHĂIEȘ

„La anul 1723, pe harta lui Mercy, satul apare nelocuit. Când împărăția austriacă își creează cordonul de apărare a granițelor înființând confinii militare din populația satelor grănicerești, Sîn-Mihaiul este așezare puternică fiind încorporat la 1768 confiniului militar austriac: Regimentul iliro-bănățean nr. 14, compania 8, cu sediul în Alibunar, la care rămîne atașat pînă la desființarea acestuia. Abia după această dată, așezarea este ajutată de stăpînirea austriacă, drept recompensă pentru poziția ce o are în sistemul militar de graniță. Dealtfel, încă de prin 1740 pînă în 1768, vechilor locuitori,

oieri <<mioritici>>, li s-au adăugat o seamă de familii pripășite și în Sîn-Mihai, români olteni din Polovragi, apoi ardeleni din Bungardul Sibului, precum și bănățeni din Gătaia, Cebza, Soșdea, Jebel, schimbându-și numele originar de Manolescu, Chivulescu după ubicațiune, în Olteanu, Ardeleanu, Gătăianțu, Cebzanu, Soșdeanu. Între acestea sunt și puține familii de origine maghiară: Racczy în Răcuți, Gulyas în Golaș, Szekely în Săcuiu, Veres în Vereșiu, pe când unele familii și-au schimbat pronumele după capul familiilor colonizate: Iorga după Iorgu, Bogdan după Bogdan, Martinescu după Martin și altele. După înființarea Confiniului

militar, fiind Sîn Mihaiul deplin organizat administrativ, avînd sprejunul moral al stăpînirii austriece, viața așezării primește altă pulsație.”

OAMENI DIN ȚARA BANATULUI

Mă reîntorc acasă din Dobrogea, trec de Herculane și în stânga drumului vântul suspină altfel prin frunzarul pădurii. Adie a doină, semn că Iablanița este aproape. Aș putea merge înainte, dar ce bănațean, plecat singur atâta vreme, poate ocoli în drumul lui spre casă Iablanița? A vedea Iablanița după o lungă plecare din Țara Banatului, este ca și cum ai vedea sufletul Anei lui Manole zidit în cântec. Iablanița Anelor este singurul loc de pe acest pământ, unde fetele și nevestele, cântă muncind.

Aici, în această așezare frumoasă ca o iubire hoinară, s-a născut o fată, cu un glas asemănător cu susurul pâraului în drumul său spre limanul iubirii. Frumoasă, toate fetele Iablaniței sunt frumoase, ca năzuințele iubirii peste care se aruncă frâiele opreliștilor neghioabe, dar nu toate sunt pridvor de privighetori. Pe ea, cea născută să strălucească pe cerul cântecului bănațean, ca nimeni alta, am întâlnit-o în poarta casei sale. Venise de câteva zile, pentru câteva zile, din Timișoara, acasă. De jur împrejur, la ceasul amiezii, năframa arămie a toamnei strălucea pe potecile pădurilor, doar brazii, semeți, legănau spre cer vârfurile verzi, ale tinereții fără bătrânețe. La asemenea ceas, în Iablanița Anelor, am stat de vorbă cu cea dintâi dintre Ane; cu doamna Ana Pacatiuș. Glasul său ca o cădelniță spre cer, a fost sortit să dea cântecelor sale, trepte spre nemurire.

Doamna Ana Pacatiuș, ursitoarele v-au așezat destinul în istoria neamului bănațean la capitolul destinat cântecului. Și pentru a se împlini, tot ele, ursitoarele, vor fi hotărât o întâlnire memorabilă, aceea cu maestrul Nicolae Perescu.

Foarte interesant. Este interesantă această poveste. Mă întorceam de acasă prin septembrie, începea anul școlar și dânsul s-a urcat în tren la Caransebeș și mi-a văzut inițiala de pe mână de la uniformă. A rămas uimit că o fată din Iablanița este elevă la Liceul de Muzică și bineînțeles că m-a pus să cânt în tren. Eu știam câteva cântece pe care le-am învățat de la sora mea. Am cântat și a rămas impresionat de stilul meu de a doini și astfel a început colaborarea mea cu orchestra din Caransebeș și cu Nicolae Perescu.

Spuneți-mi doamna Ana, vă mai amintiți ce cântec i-ați cântat maestrului Perescu atunci când l-ați întâlnit în tren?

Da, sigur că da. O doină pe care am învățat-o de la sora mea, se chema „Dorul badii când m-ajunge”. Era o piesă foarte frumoasă, sora mea cânta și ea și avea talent, era preocupată de culegerea cântecelor și ea cântând mai mult ca mine muzică populară, sigur că am învățat-o și am cântat-o. Cântam mereu acea piesă, îmi plăcea mie.

Câteva versuri din ea?

Da „Dorul badii când m-ajunge/ La ghergeu nu poate împunge./Laș ghergeu ies afară./ Pun mâna la inimioară/ Dorul badii mă omoară.”

Bun, o fată a Iablaniței, trecea din Banatul de munte spre cel de pustă, cântând, în tren, lui Lae Perescu.

Da, și am mers spre Timișoara, deci cam două ore am avut timp să povestim, să mă întrebe de școală, de ceea ce fac eu. La capătul călătoriei, m-a întrebat dacă vreau să merg cu el și cu orchestra din Caransebeș într-un turneu, adică să particip la anumite spectacole. Eu am fost surprinsă, nu a durat mult timp și am fost solicitată să particip la evenimente alături de cântăreți foarte mari. Primul spectacol l-am avut alături de Ion Cristoreanu, vă dați seama, un mare cântăreț, o voce extraordinară. Eu nu mai cântasem pe scenă muzică populară, aveam emoții, a fost un început destul de greu, dar interesant.

Doamnă, nu știu alții cum sunt, dar eu când rostesc numele Iablaniței, simt cum îmi bate inima în tărăgănarea doinei.

Acolo m-am născut, o comună foarte frumoasă, o așezare deosebită, sigur că de mică am participat alături de părinții mei la toate muncile gospodăriei noastre pentru că părinții mei au muncit pământul pe care l-au moștenit din moși-strămoși, pe care îl am și acum, dar îmi este foarte greu să mă mai ocup eu acum de agricultură.

Sunteți cetățean de onoare al comunei Iablanița?

Da, s-a întâmplat asta acum vreo șase ani.

Oamenii ei de azi, v-au așezat numele la loc

de fală.

Da, le sunt recunoscătoare și le mulțumesc și pe această cale.

La câți ani ați avut conștiința că veți urma această carieră artistică?

Prin clasa a IV-a, a V-a, am știut că voi face asta pentru că eu cântam de mic copil și asta simțeam eu că pot să fac.

La ce vârstă ați plecat din Iablanița?

La 13 ani. Am venit la Timișoara, am dat examen la liceul de muzică, eu voiam numai să cânt, nu aveam o cultură a muzicii. În acele vremuri, elevii la canto nu intrau la 13 ani, în mod normal se intra la 16 ani. Directoratul de atunci a vrut să mă ia la o secție de dirijat coral, dar eu am fost speriată și nu am vrut. Am urmat o altă școală, care mi-a prins bine pentru viață, pentru începuturile mele în Timișoara.

Dumneavoastră sunteți cea mai frumoasă interpretă de muzică populară pe care a avut-o Țara Banatului. Spuneți-mi, vă rog, frumusețea, la un moment dat în carieră poate fi un impediment?

Eu zic că ajută, dar de multe ori, așa cum spuneți și dumneavoastră, mai creează și probleme. Stârnește gelozii ale colegilor, a celor din familie.

Cred că un artist are nevoie de multă înțelegere în familie pentru a-și rontunji destinul.

Ați atins un subiect extraordinar domnule Todi, să știți că familia are o importanță extraordinară asupra unui artist. El are nevoie de multă înțelegere, de mult stimulent, de susținere mare.

Am făcut această observație susținută de poziția mea, ușor ingrată, ca să spun astfel, de soț al soției sale. O soție care trăiește cântând.

ANA PACATIUȘ

Da, știu domnul Todi, cunosc rolul dumneavoastră în cariera artistică a Elenei Jurjescu, dar cred că dumneavoastră, fiind un om de litere, v-ați apropiat cu mai multă înțelegere de activitatea soției dumneavoastră.

Doamnă, am atins aproape 30 de ani de coabitare bănațeană și dacă nu i-am fost un stimulent, nu i-am fost nici prag pieziș în aripi.

Mulți ani înainte, domnule Vasile Todi.

Vă mulțumesc. Doamnă, amintiți vă rog, pentru tinerii noștri cititori, pentru cei care au făcut școala cu stiloul nu cu smartphone-ul, numele câtorva colegi, personalități cu valoare clasicizată, adică larg recunoscută, ale folclorului românesc, alături de care, foarte tânără fiind, ați evoluat artistic.

Da, sigur că da: Ion Cristoreanu, Ion Luican, Ioana Radu, Mia Braia, Lucreția Ciobanu și Maria Tănase.

Ați simțit la un coleg mai vârstnic, aura de prieten?

Da, sigur că da. Trebuie să spun că la Ion Luican, un mare cântăreț, la dânsul am simțit ceea ce dumneavoastră ați numit „aura prieteniei.”

Doamnă, e anul 1970 și pe afișul Ansambului de cântece și dansuri „Banatul”, din Timișoara, cap de afiș: Ana Pacatiuș!

Da, în '70 când s-a făcut acea reorganizare a tuturor ansamblurilor, total greșită zic eu, am revenit pentru că m-am căsătorit și aveam familia la Timișoara, aveam deja un băiat și sigur că am vrut să mă apropiu mai mult de familie.

Și totuși, „Lazăr Cernescu” sau „Banatul”?

Cea mai frumoasă perioadă privind muzica mea populară a fost la Caransebeș pentru că acolo au fost niște oameni deosebiți, oameni cu suflet, oameni de mare omenie și care mi-au insuflat dragostea spre adevăratul cântec bănațean și care mi-au dăruit foarte multe doine pe care eu nu le știam. Venind la Timișoara, ați stat foarte puțin la an-

samblul „Banatul” și ați făcut aceea trecere de o cu totul altă anvergură la Opera Română din Timișoara.

Domnule Todi vreau să vă spun că mie muzica clasică mi-a plăcut foarte mult și practic în liceu eu am făcut canto clasic, de altfel, canto nu există decât clasic, și sigur că în aceea perioadă am vizionat foarte multe spectacole de operă, de concerte simfonice. Noi eram obligați să mergem, să ne facem o oarecare cultură și sigur că muzica clasică mi-a pătruns mult în suflet și astfel m-am întors la dragostea mea din tinerețe.

Ce conducător avea opera la aceea vreme?

La aceea vreme era maestrul Nicolae Boboc, mare dirijor, mare compozitor, un om de o cultură poate unică în Banat. Dânsul era director atunci, iar Opera era la un nivel....

Era după chipul și asemănarea maestrului Boboc!

Într-adevăr, bine spus. Un erudit.

Doamnă, de când ați plecat din Iablanița nu ați făcut altceva în cariera dumneavoastră, în viața dumneavoastră, pentru că se confundă, decât să urcați. Iată, „Lazăr Cernescu”, Ansamblul profesionist de cântece și dansuri „Banatul” din Timișoara, Opera Română și astăzi dascăl la Școala de Muzică. Urcați mereu, înseamnă că de mică, de pe pământul Iablaniței ați învățat că numai munca ajută la urcarea fiecărei trepte în viață.

Așa este!

Spuneți-mi în această perioadă în care sunteți dascăl, ați îndrumat atâția și atâția tineri, unii au confirmat încrederea?

Da, și își câștigă existența destul de frumos.

Doamna Ana, haideți să ne întoarcem la o amintire frumoasă. Care este orașul care va primit în țara asta cel mai frumos?

Nu știu ce să vă spun, cam toate orașele. Dar Ardealul a avut pentru Banat întotdeauna multă căldură, în special Sibiu, în aceea perioadă. Îmi amintesc de niște spectacole, alături de doamna Lucreția Ciobanu, unde sălile erau pline și era un public care iubea doina.

Un interpret care nu poate interpreta doina...

Nu este solist.

Nu e îngăduită, doamnă, interpretarea doinei, a cântecul nostru mioritic, orișicui, iar un interpret care nu poate cânta o doină, măcar una, e ca un actor care nu recită poezie. Va rămâne mereu un spălător de podele scenice.

Da, pentru doină trebuie să te naști.

Am ajuns la doină, ofițiați într-un mod unic momentul doinei. Doina cea mai dragă!

„La Izvor, la izvoarele”.

Cine v-a arătat drumul spre această comoară folclorică?

Marele trompetist Sandu Florea din Armeniș, prin anul 1964. Dânsul a fost membru al orchestrei din Caransebeș, era un renumit trompetist. Nu este zi să nu mă gândesc că mi-a dăruit o perlă. Acolo, în Armeniș, în munții Banatului, există un loc care se cheamă „La izvor, la izvoarele”.

Nu vreau să supărăm pe nimeni, dar vă întreb, azi, la o vârstă frumoasă, la experiența scenei pe care o aveți și la cea didactică, ați putea evidenția câteva nume care vor rămâne în istoria folclorului bănațean?

În primul rând aș vrea să amintesc de marii instrumentiști pe care eu i-am cunoscut și alături de care am cântat: Sandu Florea, Sancier Tită, Bălan, Luca Novac pentru care am o dragoste aparte pentru mânuirea instrumentului lui cu atâta precizie. După aceea vin colegii mei: Achim Nica, Florentin Iosif, Dumitru Cătăteanu, mai nou tinerele soliste: Nicoleta Voica, Elena Jurjescu, Ana Munteanu.

Sper că nu ați așezat-o pe Elena în această ier-arhie doar pentru că este soția mea.

Nu, nu, cred că am spus bine: Nicoleta, Elena, Ana.

INTERVIU REALIZAT DE
Vasile TODI